

JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A^o. 1855.

Woensdag 17 Januarij.

N°. 5.

Prijs per halfjaar voor Batavia ..... f 12.50
" " " " Java ..... " 15.—
" " " " Buitenbezittingen ..... " 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag
van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentie met daerboven herhaling is ZESTIG
DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het regel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

LET WEL!

De Uitgever dezes verzoekt beleefdelijk de ter plaatsing aan te bieden advertentiën, des Woensdags en Zaturdags vóór half twaalf ure ter drukkerij te doen bezorgen, kunnende diegenen, die na dien tijd worden aangeboden, ten gevolge der vermeerderde oplage, niet meer in het nummer van dien dag worden opgenomen.

W. BRUINING.

Krachten de magtiging des Konings, kan bij voorkomende gelegenheid, tot plaatsing bij het binnenlandsch bestuur op het eiland Sumatra, beschouwd worden als bezittende het radicaal van ambtenaar der 2 Klasse: P. P. du Cloux, zich thans bevindende in 's lands dienst in Nederlandsch-Indië.

Civil Departement.

Ontheven:

Eervol, van de verdere vervulling zijner betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de assistent-resident van Sambas R. C. van Prehn.

Benoemd:

Tot lid in den raad van justitie te Soerabaya, de substituent-officier van justitie te Samarang Mr. T. Schuurman.

Tot assistent-resident van Sambas, residentie wester-afdeeling van Borneo, de secretaris dier residentie C. C. Hardenberg.

Tot secretaris van de residentie der wester-afdeeling van Borneo, tevens vromewester aldaar, de 2 commissie bij de directie der cultuurs J. J. Peeters.

Tot secretaris bij de wees- en boedelkamer te Samarang, de secretaris bij de wees- en boedelkamer te Soerabaya, W. J. J. MacGillavry.

Tot 2 commissie bij den algemeenen ontvanger te Batavia, de klerk bij dien ontvanger H. J. Radius.

Ingetrokken:

Op zijn verzoek, de benoeming van den heer D. F. A. Bauduin, geëmplojeerde bij de factorij der N. H. M. te Macassar, tot lid in den raad van justitie aldaar.

Tijdelijk Opgedragen:

Aan den omgaanden-regter in de 5de afdeeling op Java, de waarneming der functien van den omgaanden-regter in de 4de afdeeling op Java, Mr. C. J. van Hoostert, en zulke gedurende zijne afwezigheid met verlof.

Bij de Commissie tot ondersteuning van behoeftige christenen in de Samarangsche afdeeling.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uitgoofde van vertrek, als lid, tevens secretaris en thesaurier, de heer R. W. H. Ramdohr, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen langdurige en goede diensten.

Benoemd:

Tot lid, tevens secretaris en thesaurier, de heer F. A. Neijs.

Bij de hoofdcommissie van Onderwijs in Nederlandsch-Indië.

Op zijn verzoek, eervol, uithoofde van vertrek, als lid, de heer Mr. H. Merkus Willer, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

Militair Departement.

Goedgekeurd:

Dat door het Militaire Departement

Zijn Overgeplaatst:

Bij de Infanterie.

Bij het 1 bataillon, de 1 luit. F. K. N. van Bijllevelt, van het garniz-bataillon in de 2de militaire afdeeling.

Bij het 4 bataillon, de 1 luit. H. A. Termijtelon, van het 12 bataillon.

Bij het 9 bataillon, de 1 luit. P. Peersboom, van het 8 bataillon.

Bij het 10 bataillon, de 1 luit. A. L. T. Veenhuijsen, van het 3 bataillon, en de 2 luit. P. E. Buijs, van het 4 bataillon.

Bij het garniz-bataillon in de 2de militaire afdeeling, de 2 luit. H. L. Emkes, van het 2 bataillon.

Bij het garniz-bataillon op Banka, de 2 luit. P. H. van der Meijden, van het 8 bataillon.

Bij de Artillerie.

Bij het materieel, de 1 luit. F. C. Weber, van het personeel.

Is Geplaatst:

Bij de Infanterie.

Bij het 4 bataillon, de 2 luit. F. J. W. Mekern, onlangs uit Nederland aangekomen.

Ontslagen:

Op hun verzoek, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van recht op pensioen:

De kolonel der infanterie J. B. J. Sutherland.

De kapitein der infanterie J. H. Haan.

De aubouinesche 2 luit. Ambon.

Advertentien.

De assistent-resident van Krawang geeft kennis, dat op Zaterdag den 10den Februarij 1855, des voormiddags ten tien ure, te Poerwakarta, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden voor den afvoer van 's gouvernements producten uit den oogst van de jaren 1855, 1856, 1857, 1858 en 1859, uit de assistent-residentie Krawang naar Tjicao (Preanger-Regentschappen).

De resident der Preanger-Regentschappen maakt als een vervolg zijner aankondiging dd. 30 December jl., voorkomende in de Java'sche Courant van den 10den dezer no. 3 bekend, (zie Java-Bode van dien dag) dat de eerste veemarkt zal plaats hebben te Sumedang op den 15den Februarij eerstkomende.

Postkantoor.

Landmail voor Februarij.

De Directeur der Posten herinnert belanghebbenden, dat het mail-stoomschip, naar Singapore voorloopig slechts éénmaal 's maands en in Februarij den 10den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Vrijdag den 9den Februarij:
a. des avonds ten acht ure, die voor Europa, Britsch-Indië, China enz., enz.;
b. des middags ten één ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Vendutien.

Op Donderdag 18 Januarij, wegens uitverkoop van goederen, voor de toko van den chinees Njotje Goas, op Pasar Senin, tegen over de toko van den heer B. J. Lam.

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van Faupel & Co.

Op Vrijdag 19 Januarij, wegens vertrek, ten huize van den wel edelgestr. heer Dr. J. Hartsfeld, in Gang Polones, door Faupel & Co.

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van van Slooten, Morgan & Co.

Op Zaterdag 20 Januarij, aanstaande, door den deurwaarder bij den landraad der stad en voorsteden van Batavia, ten huize van den chinees Lim Soekang, op Patchasan, chineesche Kamp.

en

Op het land Grogol, in de ommelanden van Batavia.

Op Maandag 22 Januarij, voor het commissiehuis van Louren en Walchen.

Op Dingsdag 23 Januarij, tegen 6 en 4 percent Vendusalaris, voor het commissiehuis van A. van Ommeren en co.

Vertrekkende Personen.

J. P. Huijser. — Mevrouw Scheuer en familie. — John Pryce.

Advertentiën.

Bevallen van een ZONN, A. C. F. de Bruijn, geliefde echtgenoot van

(123)

J. J. CROES:

SOERABAYA, 4 Januarij 1855.

Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe M. W. V. van Son, geboren Baud.

BATAVIA, 12 Januarij 1855.

(110)

Den 14 December 1854 overleed alhier Mr. Rosland Jan Bouricius, veel geliefde echtgenoot van Rolino Marie Louise Egbertine Bouricius.

(117)

Het kindje, op den 8den December 1854 geboren, werd ons heden door den dood ontruk.

(122)

Dr. W. PALMER VAN DEN BROEK, en S. H. PALMER VAN DEN BROEK,

SOERAKARTA, den 2 Januarij 1855. geb. Quentin.

Op den 8sten Januarij 1855 overleed te Sumedang (Preanger Regentschappen) onze veelgeliefde Vader en Behuwdvader de heer L. M. A. Vaillant, in leven gepensionoord 1ste Luitenant plaatselijk adjudant der stad Batavia.

(119)

L. F. VAILLANT.
C. M. M. VAILLANT, Piroti.
J. A. DE BRUIJN.
H. H. M. DE BRUIJN, Vaillant.

Heden overleed, in den ouderdom van 14 dagen, onze lieveling Frederika Wilhelmina Geortruide.

F. W. S. VON STAEDEL.

H. G. VON STAEDEL,

Bonset.

(114)

BATAVIA, 14 Januarij 1855.

Op den 18 Januarij 1855,

zal wegens uitverkoop van goederen, voor de Toko van No Tje Goan, te Senin tegenover de Toko van den heer Leon, door B. J. Leon verkocht worden:

Trico's in soorten, Gele Zijde voor Heeren Jasjes, als ook Nanking, Jacquonette, Wit Gebloemd Netelgoed, Batist, Zijde aan stukjes voor Dameskleedjes, Dames Kousen, Zakdoeken, Klamboegoed, Wit Katoen in soorten, enz., enz.

Twee dagen voor de vendutie voor een ieder te bezichtigen.

(98)

Vendutie

op Donderdag den 18 Januarij 1855,

voor de pakhuizen van Faupel & Co.,

tegen 4 pCt. Vendusalaris.

van Lijnwaden, 10 kisten Cottonettes, 2 balen Goeniezakken, Broekenstof, Zijden stoffen, fijne Zakdoeken, 2 kisten Hoeden en Petten, Speelgoed, Eau de Cologne, fijne Zeep, Messen en Vorken, divers IJzerwerk, Vattijn, Kazen, enz., enz., alsmede tot sluiting van rekening, van 60 Engelsche Hanglampen en circa 100 koperen en bronzen Kantoorlampen.

(92)

Vendutie

op Vrijdag den 19 Januarij 1855,

wegens Vertrek, ten huize van den WelEd. Gestr. heer dr. J. Hartsfeld, in gang Polones,

door Faupel & Co.,

van een bijna nieuwen Inboedel, bestaande in een stel met maroquin leder bekleede Meubels, Consoles en Ta-

DE BLAAUWE KOEVE. (vervolg)

Jacob stond een oogenblik stil. 't Was of hij zichzelf moed insprak, om uit te drukken wat hem voor den geest kwam. Eindelijk boog hij zich over haar heen, en gaf een antwoord op zoo bedekten toon, dat Thijs niet vernemen kon wat hij gesproken had.

Alsof een adder haar had gestoken, rigte Hanna zich op. Zij was het zwakke meisje van zoo even niet meer, zij was de beleedigde vrouw, die gekrenkt wordt in wat haar het dierbaarste is, — wier schoonste lichte-kasteel als een zeepbel uiteen spat.

«Neen, dat nooit!» riep zij uit: «niet God, maar de duivel gaf u dat woord in. Hem bedriegen, die alles voor ons is geweest. — die het eenige, wat hij bezit, geven zou om ons te helpen? Thijs bedriegen? Eene vrouw hem in huis brengen, die eens anders kind onder 't hart draagt? Neen, Jacob! dat heeft moeder geen van ons beiden ooit geleerd. Dan liever de schande; dan liever de spot en de schimp van dorpelingen en bureu verdragen, dan oneerlijk zijn tegenover hem! En nu, geen woord meer; 'k zal moeder alles belijden, als ge heengegaan zijt, en God geve dat ze spoedig mijn ouderloos kind opvoeden mag, zoo als ze mij heeft gedaan! Thijs heeft altijd veel van mij gehouden; om mijn-neetwille zal hij het arme wurmpje niet van het hof stooten. Maar hem bedriegen — dat nooit!»

Zij greep Jacob bij den arm en sleurde hem mede, den weg naar de hoeve op. Toen Thijs hen een heel eind verre wist, kwam hij te voorschijn. Hij had willen sterven, veel liever dan bij dat alles gehoord had. Nog wist zijn goed hart voor Jacob eene verontschuldiging te vinden: de angst had hem gedreven om zulk een voorstel aan Hanna te doen. Wie zou ooit haar, die hem het liefst is, in de armen van een ander willen werpen! En hij wist, Jacob had Hanna zoo lief. Maar Hanna's eer moest worden gered, haar goede naam stond op het spel, en het was nog in zijne magt die te redden. 't Was Gods vinger geweest, zoo meende hij, die hem naar de linde had henen gevoerd. Moeder Blom zou het besterven, zoo ze 't wist; het kind, dat ze immer met zoo trouwe zorg had gekweekt en gekoesterd, — dat kind de verworpinge te zien van allen, die vroeger de blonde Hanna benijdden, — dat zou te veel op eens voor haar zijn. Een oogenblik zette hij zich neer bij die linde; een oogenblik droomde hij, hoe gelukkig hij zou zijn geweest, als Hanna daar hem beloofd had, wat hij nu wist dat Jacob behoorde. Een oogenblik herinnerde hij zich hun aller kindsheid, hoe ze hier hadden gestoeid en gespeeld, zorgeloos en... schuldeloos. En op die zelfde plek had hij nu gezien, hoe Hanna, de liefste speelgenootte zijner jeugd, het bitterste lijden had doorworsteld, den bittersten strijd had gestreden in het bewustzijn van eigen schuld. Maar

hier ook was het hem klaar geworden, dat ze hem nog te veel lief had, om hem te willen bedriegen, al was het ook met opoffering van hare eer als vrouw en haar geluk als moeder beide.

Maar slechts één oogenblik herinnerde hij zich dat alles. 't Was een zoete droom, die in eene droevige werkelijkheid was opgelost. Nu wist hij het; niemand kon helpen dan hij!

Hij hield even stil. Hij bracht de hand aan het hoofd, 't scheen of hij bad, en hulp en raad vroeg van boven. Eindelijk stond hij op; in plaats van naar de hoeve terug te keeren, ging hij den weg op naar het dorp. Weder ging hij naar den notaris, en toen hij een uur later het voorhuis der woning binnentrad, was eene rust over zijn gelaat verspreid, die niet deed vermoeden wat hevige storm weinig tijds te voren in zijn binnenste had gewoed.

«Jacob is geholpen.» was het eerste woord, waarmee hij binnentrad, en hij stapte naar vrouw Blom toe. «Jacob is geholpen.» vervolgde hij, «en de hoeve blijft aan ons.»

Wie nimmer in zijn leven een oogenblik heeft gehad, waarin zijn levensgeluk als aan een zijden draad hing, — die nimmer heeft kunnen vermoeden, dat er dagen in het leven zijn, in wier duisternis geen enkele ster

fels met marmeren bladen, Speel tafels, mahonie-
houten Boekenkasten, Secretaire, Waschtafels, Toilet,
Schrijftafel. Linnen- en Spiekenkasten, Buffet, Knapen,
eene mahoniehouten Ziekstoel, Fautouils en Stoele,
eene mahoniehouten Eettafel voor 24 personen, Ledi-
kanten, groote Spiegels en Schilderijen, goede Kroon-
hang- en Tafellampen, slechts weinig gebruikte Chine-
sche en Palembangse Matten, porseleinen Tafelservies,
fraai Glas- en Crystalwerk, Pleet- en Zilverwerk, een
stel Tafelzilver voor 18 personen, van prima kwaliteit
zilver en slechts weinig gebruikt, voorts 4 span goede
Wagenpaarden, waarbij een span Batak- en een span
Macassaten, 1 Toerwagen, Palanquin, Wagentuigen,
Keukengereedschappen, enz. enz., benevens eene geheel
nieuwe, expresselijk voor dit klimaat vervaardigde
Piano, uit de fabriek van W. Sassenhoff te Bremen.
(93)

Vendutie

op Maandag 22 Januarij 1855,

voor het Commissiehuis van *Louran & van Walchren*,
van Azijn op fust, divers Glaswerk, Propatria Papier,
Bendi Lantaarns, Eau de Cologne, Provisiën, Dranken,
enz.
(131)

Vendutie op Dingsdag den 23 Januarij 1855,

voor het commissiehuis van *A. van Ommen & Co.*,
van 4 baten Goeniesakken, min of meer beschadigd,
180 vaatjes Boter, Hammen, Haring, 10 kisten Provi-
siën, Chinese Confituren, 50 stukken Chinese zijde,
Japansche Mosterd, eene kist Schrijfspennen, Roode
Wijn van het merk Château Margaux, Jattishouten Dak-
hatten, en voor rekening des boedels van wijlen *Tan
Tjenghong, WIRIE NUIZEN* op Patoeakan, Verpon-
ding No. 7908, 1046 en 687, benevens een opstal al-
daar gelegen.
(128)

VERKOOPING VAN EEN WOONHUIS.

Op een nader te bepalen dag in de volgende maand
zullen de ondergeteekenden op vendutie verkoopen een
groot steenen huis en dito bijgebouwen gelegen op Pe-
tojo.
(142)

A. VAN OMMEREN & Co.

Hagel en Jagtkruid, bij

(134) *LAUGIER & ESMIOL.*

Uit de hand te koop:

Eene **STEENBAANSTIJ** met inventaris en
toebehooren gelegen Ankeë Boekjes.
(141)

A. VAN OMMEREN & Co.

Versche Water-Crackers,

Merk **A. Bond**, per pond.

(135) *LAUGIER & ESMIOL.*

ONTVANGEN:

Bloemkool en Boter in Keulse potten bij
(140) *A. VAN OMMEREN & Co.*

Haagsche- en Tafel Beschuit,

Trommels gesorteerde Koeken,
St. Nicolaas Gebak, Letters, Theorandjes, Heiligmaker,
enz., pas ontvangen.
(136)

LAUGIER & ESMIOL.

Versch

AMERIKAANSCH MEEL,

bij
(129) *LOURAN & VAN WALCHREN.*

REVALENTA ARABICA.

Op nieuw ontvangen 1000 Blikken.

(127) *VAUPEL & Co.*

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

*zijn een onfeilbaar middel voor een verzwakt gestel,
gebrek aan eetlust, neerslagtigheid, enz.* De heer Ri-
chard White, woonachtig te Bradford, op de Albion-
Square No. 8, Manchesterroad, leed sedert verscheiden
jaren aan verval van krachten, gebrek aan eetlust en
neerslagtigheid. Hij werd langen tijd verpleegd in het
ziekenhuis doch zonder gevolg, en de geneesheer ver-
klaarde dat geene behandeling hoegenaamd meer van
eenig nut voor hem kon zijn. Toen werd hem aange-
raden de pillen van Holloway te gebruiken en dit on-
wonderbaar middel bewerkte spoedig een volmaakt
herstel, zoodat hij thans de beste gezondheid geniet.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doojes Pillen à ..... f 1,—, f 3,— en f 5,—
Potjes Zalf à ..... 1,—, 3,— en 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing
hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvraag a contant te bekomen bij
Kruthoffer & Soesman te Samarang, alwaar dezelve in
het groot en klein verkrijgbaar zijn.
(1616)

Versch Amerikaansch Meel

per pond, bij

(132) *LAUGIER & ESMIOL.*

Elegante Heeren- en Dames TOILETTEN,

tot billijke Prijzen, bij

(130) *LOURAN & VAN WALCHREN.*

Fromage de Gruyère, per stuk.

(133) *LAUGIER & ESMIOL.*

Bij de ondergeteekenden verkrijgbaar:

De wel bekende **ALLSOPPS PALE ALE**, in
Engeland afgetapt, in vaten van 3½ dozijn en **BAR-
CLAI PORTER**, in vaten van 3 dozijn, alsmede
BASS ALE alhier afgetapt.

(94) *VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.*

Op nieuw ontvangen:

Een ruim assortiment **PROVISIEN**, alsmede Cham-
pagne van het gerenomeerde merk *Lanson Père &
Fils*

(100) *LOURAN & VAN WALCHREN.*

Fransche Dop Erwtjes.

Petits Pois de Philippe Canard,

steeds à f 1,25 per blik verkrijgbaar bij

(97) *VAN DEN BIESEN & ZON.*

S. B. VAN KLEEFF & Co.,

Passer Pisang.

MADERA EN PORTWIJN,

Merk **KERR & Co.**

Vroeger door wijlen den heer *van der Does* met het
meeste succes gedebiteerd, thans bij ons verkrijgbaar.
(82)

S. B. VAN KLEEFF & Co.,

Passer Pisang.

AMERIKAANSCH MEEL

(81) in Blikken, per *Dolphyn*, kapt. *Hoyt*.

BESSENSAP en FRAMBOZENAZIJN

per het schip *Gertrude*, bij

(80) *S. B. VAN KLEEFF & Co.*

EN VENTE.

chez le Soussigné les Cargaisons des deux Navires
français

„La Vallée de Luz” et le „Madagascar”,

venant de Bordeaux.

Savoir:

Marque **BAOUR & Cie.** (Bordeaux).

Vin rouge.	Macau Médoc en Barriques.	En caisses de 1 et 4 douz.
•	St. Julien Médoc.	
•	Margaux	
•	Hermitage (Cru de Monet).	
•	Chambertin.	
•	blanc. haut Sauternes.	
•	Muscet Frontignac.	
•	Bourgogne Mousseux.	

Old Champaign Cognac en Caisses de 12 Bouteilles.

Fruits au Jus de Teyssonneau.

Fruits à l'Eau de vie.

Fruits au Vinaigre.

Gelées et Confitures assorties.

Sirops assorties en Caisses de 2½ Bouteilles.

Huile d'Olive sur fine.

Vinaigre de Table en Tierçons.

Saucissons de Bologne.

Conserves en Boites. Pâtés de foie d'oie, truffes.

• • • de Pluviers. Perdreaux.

• • • Alouettes et Jambon.

• • • truffes Pares.

• • • Celeris au Jus.

Bouchons sur fins.

Marque **SEMPÉ & Cie.** (Bordeaux).

Vin rouge. Vieux Médoc en Barriques.

• • • en Caisses de 50 Bouteilles.

• • • Bourgogne Romanée • 12 •

• • • Médoc, cru de la rose 1848 • 12 •

• blanc. Bourgogne Mousseux de 12 •

• • • de Champagne, 1re qual. • 12 •

Vieux Cognac en demi-pipes.

Vinaigre blanc en caisses de 12 bouteilles.

• à l'estragon • 12 •

Huile d'Olive sur fine.

Eau de Lavande en flacons noirs.

Saucissons de Bologne.

Conserves en Boites; truffes Pares.

• • • Champignons.

• • • petits pois au Beurre.

• • • au Jambon.

• • • Celeris au Jus.

• • • Artichauts entiers.

Achards Indiens.

Fruits à l'Eau, à l'Eau de Vie et au Vinaigre.

Sirops assorties en caisses de 2½ bouteilles.

Liqueurs sur fines, noya, garus, anisette, ratafia, rose,

parfait amour, etc.

Dragées super fines en caisses de 12 paubans.

Cosagues, • 12 •

Pralines, • 12 •

Pastilles, • 12 •

Fruits candis, • 12 •

Bonbons enveloppés • 12 •

Jouets d'enfans.

Boites Cartonnager.

Gravures, divers sujets, en relief montés sur fond de
velours, en cadres riches.

Marque **VICTOR PYTIEU.** (Bordeaux).

Vin rouge 1849. Château Cantemerle en c. de 48 bott.

• • • Mouton Médoc, • 12 •

• • • 1848. Chambertin, 1re cru • 12 •

• • • Hermitage, • 12 •

• blanc 1847. Bourgogne Mousseux. • 12 •

• • • Hermitage Mousseux, • 12 •

• • • Muscat Frontignac, • 12 •

Anisette, blanche et rose, en paniers de 2 pomponettes.

Fruits au Jus et à l'Eau de Vie.

Gelées assorties.

Sirops assorties en caisses de 2½ bouteilles.

Oliver farcies.

Huile d'Olive.

Saucissons de Bologne.

Pâtés de foie d'oie, truffes.

Montarde Diaphane.

Raisins Royaux de Malaga, caissettes en fer blanc.

Prunes d'Ente de Fau.

Figues sèches 1re choix.

Fruits candis, Bonbons, Dragées et Cosagues.

Chocolat à la Vanille.

Marque **EYQUEM & FILS.** (Bordeaux).

Vin rouge. St. Estèphe Médoc en caisses de 48 bott.

(112) *L. PLATON.*

BATAVIA, 15 Janvier 1855.

meer doorbreekt — die kan niet begrijpen wat zalig-
heid voor één oogenblik heerschte in dat gezin. Maar
wie die dagen heeft gekend, — die, al was het maar
eenmaal in zijn leven, hulpe vond waar geen redding
meer mogelijk was, — die zal 't bevroeden, dat nim-
mer dien oogenblik door die afen vergeten werd. 't Was
of zij van den rand van het graf in het leven werden
teruggeroepen. Wie zal het misluiden, dat toch vrouw
Blom, voordat ze den redder dankte, haar kind in ha-
re armen sloot? 't Was of ze een, dien ze op weg wist
naar den akker der dooden, levend terug vond. Wie
het moederhart kent, zal het haar vergeven, dat zij
den vorm der wereld voorbij zag, om zich te vergewis-
sen, dat ze haren oudste nog bezat. Maar *Hanna* ging
naar *Thijs* toe: „*Thijs*,” zeide ze, „*Thijs*, God hier-
boven alleen weet wat goeds ge voor ons allen hebt
gedaan. *Thijs*,” vervolgde ze snikkend, „al werd ik zoo
oud als ooit menschen heugde, nooit zal ik u genoeg
kunnen danken voor 't geen ge aan mij deedt,” voeg-
de zij er stil bij.

Thijs wikkeld zich los. Die omarming deed hem
zeer. Hij wilde niet dat *Hanna* hem — zelfs omslui-
jerd — de waarheid zeide. Hij ging naar *Jacob*, en
voor dat vrouw *Blom* hem danken en verdere vragen
doen kon, zeide hij: „Hét hoe en waarom zal ik straks
u en *Hanna* zeggen, moeder zal het later weten.”
Toen nam hij den kleinen *Nelis* op zijn schoot, en

liet, zoo als hij meer deed, hem paardrijden op zijn
knie.

Vrouw *Blom* kon toch niet zwijgen. „*Thijs*,” zei
zij, „*Thijs*, mijn jongen, zoo ge ooit eene goede daad
hebt gedaan in uw leven, dan is het heden. Gij hebt
meer voor mij gedaan, dan ik ooit aan u heb verdiend.
En mijn *Jacob*...”

En weer hing de moeder haar kind om den hals. Ze
durfde 't zich nog geene zekerheid bekenen, dat zij
hem nu bij zich had, en dat wel voor altijd.

Jacob was de stilste. Daar stak meer achter, zoo
meende hij. Het was zijn geweten, dat hem zeide, dat
hij zoo veel geluks niet verdiende. En dat door *Thijs*!

't Was avond voordat *Thijs* nog gelegenheid vond
om *Hanna* en *Jacob* ongemerkt naar buiten te krijgen.
Eerst toen vrouw *Blom* den ouden huisbijbel met koper
bestag op de tafel had nedergelegd, en den knijp-
had gevat, die de zwakke oogen helpen moest, om den
dankpsalm te vinden, toen achtte hij het oogenblik ge-
schikt om hen beide deelgenoot te maken van zijn ge-
heim.

't Scheen of één gevoel dat drietal naar de linde
heenvoerde. Geen hunner wilde beginnen. *Jacob* was
niet gerust, *Hanna* in gedachten verzonken.

„*Jacob*,” zei *Thijs*: „de kogel is nu door de kerk.
Gij blijft hier; en ik trek overmorgen weg, in uwe
plaats. Ik kon geen gelegenheid vinden, noch om geld

te krijgen, noch om de hoeve te verkoopen. 't Is meer
noodig, dat gij hier blijft dan dat ik het doe. Ik heb
eene volmagt bij den notaris laten opmaken, en zoo
lang ik weg ben, hebt gij 't gehele beheer over de
hoeve. Na mijn dood, zoo 'k in den oorlog blijven mogt,
is alles *Hanna's* en uw eigendom. Eene voorwaarde
slechts: hoe eerder hoe beter met *Hanna* trouwen, en
dan voor moeder zorgen, tot haar laatste oogenblik.”

Dikwerf hadden beiden hem in de rede willen vallen;
hij had het echter niet gewild, want telken male, als
een hunner spreken wilde, had hij 't hun door teekenen
belet.

Toen *Jacob* bemerkte dat hij zweeg, was zijn eerste
woord: „Ik zeg u dank, *Thijs*, voor uwen goeden wil;
maar ik zeg u tevens, dat ik het aanbod niet aanvaar-
den kan. De verantwoording is voor mij te groot, en
ik mag u voor mij niet laten gaan; 't is voor u zoo-
wel als voor mij de weg op naar 't kerkhof. Gij hebt
eigen gedoente; ik heb niets, en ik ken u genoeg, dat
gij wel voor moeder en mijn broertje zult zorgen.” —
„Daar is geen veranderen meer aan, *Jacob*!” was het
antwoord: „wat ik doe, doe ik uit eigen vrijen wil,
in het belang van ons allen. Als *Hanna* uwe vrouw
wilde worden,” en hij zag haar in 't gehaat, als of hij
van haar ten minste eenig woord wenschte te hooren,
dat beslissend zou wezen, „als *Hanna* uwe vrouw wil
worden, dan weet ik zeker dat mijn goedje behoorlijk

S. D. BRANDON

heeft ontvangen:

Militaire Willems Orde's, derde en vierde klasse, in alle grootten. Nederlandsche Leeuwen Orde's in alle grootten. Order Lint in alle breedten. (102)

S. D. Brandon

berigt hiermede dat bij hem te bekomen is, de geheele Uitmontering voor de Officieren van Administratie der Marine. (103)

DEPOT VAN MACHINERIEEN.

De ondergeteekenden zijn bereid om de ondervolgende Machinerien aan belanghebbenden te leveren, als: 7 à 16 paardenkracht (en meer) Stoom-Suikermolens.

24 maal 48 duim Waterkrachtmolens. Vacuumtoestellen, geschikt voor fabrieken, makende 5,000 à 30,000 picols in het jaar.

Suikerpannen van verschillende dimensien. Uitwasemingspannen in stellen, om met elkander geklonken te worden. (Deze zijn zeer spaarzaam aan brandstoffen.)

Metalen Fernuizen, Fernuistaven enz.

Velen der bovengenoemde Machinerien zijn in hunne pakhuizen te bezichtigen, en zullen door kenners bevonden worden te zijn gemaakt op de meest verbeterde grondstellingen; zijnde vervaardigd door eenigen der oudste en bekwaamste gieterij-maatschappijen in Engeland, en wel zoodanig, dat de stof zoowel als de prijs zeker zijn, om aan de fabrikanten op Java voldoening te geven.

Eene aanzienlijke hoeveelheid van Waarlooze Machinerien zijn altijd voorhanden en verscheidene stukken worden aan originele koopers van Low-Moor-Machinerien, vrij van kosten verstrekt.

Bourdon's Patent en Kwikzilver Stoommetters.

Water- en Vacuummeters, benodigd volgens de reglementen van het Nederlandsch Oost-Indisch Gouvernement, zijn ook op aanvraag bij de ondergeteekenden te bekomen, alwaar grondteekeningen, specificaties enz., te bezichtigen zijn.

Een ervaren ingenieur zal met het oprigten van welk ook der bovenstaande machinerien, het opzigt hebben. (143)

PITCAIRN, SYME & Co.

BATAVIA, 16 Januarij 1855.

TE HUUR Een Huis staande op Salemba, laatstelijk bewoond door wijlen Mr. Bouricius, voor f 80,— Rec. 's maands, te aanvaarden den 1 Februarij aanstaande. (116)

TE HUUR het Huis, staande aan de Oostzijde van het Koningsplein, naast den heer Ament. Te bevragen bij (87)

MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 10 Januarij 1855.

TE HUUR Met primo Februarij aanstaande te aanvaarden, een Huis gelegen in de Beerendrechtlaan, thans bewoond door den Heer C. Pieck. Te bevragen bij (89)

J. C. OTTEN.

TE HUUR Het Huis gelegen op Molenvliet, laatst bewoond door den heer J. F. Tenisse. Te bevragen bij (2129)

VAUPEL & Co.

Uit de Hand te Koop

het Logement, bekend onder den naam van Hotel Montfort, allergeunstigst gelegen aan de Kaliemaas te Soerabaya, met Wagenverhuurderij en compleeten Inventaris.

Te bevragen ten kantore van den Notaris Z. A. Eeckhout te Soerabaya of bij den eigenaar (120)

J. J. F. TEN SIETHOFF.

TE KOOP het Huis van L. Steitz, te Salemba, te bevragen bij hemzelve of ten kantore van de heeren G. Swermonds & Co. (91)

TE KOOP wegens vertrek een echte Cremona Viool (Petrus Guarnerius), en een Fransche Guitlar. (109)

H. M. VAN DORP.

TE KOOP Een Span zeer goed gedresseerde Battak Wagenpaarden à f 300. (99)

Te bevragen bij LOURAN & VAN WALCHREN.

Bank-Actiën,

te verkrijgen bij

(84) REYNST & VINJU.

Voortdurend Gelden op Hypotheek te bekomen, bij

(85) REYNST & VINJU.

Debiteuren en crediteuren van wijlen den kapitein titulair Lee Tiangko, worden verzocht aangifte of betaling te doen, binnen drie maanden na heden, aan den mede executeur testamentair en erfgenaam Lie Tjoeliong; ook worden de crediteuren bij wien hij zich als borg heeft verbonden, verzocht, binnen dien tijd hunne vorderingen te doen gelden, of zich van een andere borg te voorzien.

Voor de Executeuren Testamentair,

J. R. KLEIJN, Notaris.

BATAVIA, 16 Januarij 1855. (111)

NEDERLANDSCH-INDISCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Algemeene Vergadering van Deelhouders in de Maatschappij, op Woensdag den 31 Januarij e. k., 's morgens ten 10 ure, ten kantore van de directie.

(115) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, den 15 Januarij 1855.

BEVEILIGING TEGEN BRAND

Koninklijke Assurantie-Maatschappij. Kapitaal 24,000,000 Guldens.

De Agenten der bovenstaande Maatschappij nemen de vrijheid belanghebbenden de matige voorwaarden te herinneren, op welke zij Polissen blijven verleenen op Woonhuizen en Meubelen, daarin bevonden.

Risico's worden ook als naar gewoonte genomen op Pakhuizen en Goederen daarin, en op Suiker- en Koffij-Etablissements, tegen billijke voorwaarden.

(144) PITCAIRN, SYME & Co.

BATAVIA, 15 Januarij 1855.

Societeit DE HARMONIE.

Algemeene Vergadering van de Leden der Societeit de Harmonie, op Zaterdag den 20sten Januarij aanstaande, des avonds ten 8 ure.

De Secretaris,

D. W. SCHIFF.

(145)

TE KOOP Voor een Heer wordt gevraagd bij fatsoenlijke Beden KOST EN IN-WONING. Adres (101)

H. M. VAN DORP.

Van heden af heeft de heer Theodor Arnold van Laer de generale procuratie van onze firma.

(78) FRASER, EATON & Co.

SOERABAYA, 3 Januarij 1855.

De ondergeteekende, F. M. Carsjens, gewezen gezagvoerder van het, op den 17den April 11. in straat Torres verongelukke koopvaardij-schip Aerd van Nes, op het punt staande naar zijn vaderland terug te keeren, brengt bij deze zijnen opregten en hartelijken dank toe aan alle de menschen vrienden, welke, zoo te Ternate, als te Soerabaya en Pasoeroean, hunne pogingen vereenigd hebben, om het ongelukkig lot van hem en zijne equipage te verzachten. Hij gevoelt zich ten hoogste verplicht, niet alleen aan de ingezetenen dier plaatsen, maar ook aan den gezagvoerder van het stoomschip Makassar, den heer Chevallier, zoodat aan vele gezagvoerders van Nederlandsche schepen, en in het bijzonder aan den gezagvoerder van het Nederlandsche koopvaardij-schip Prins Frederik der Nederlanden, den heer S. Rotgans, die hem welwillend als passagier naar Nederland terugvoert.

(90) F. M. CARSJENS.

PASOEROEAN, den 1 Januarij 1855.

Te bekomen bij H. M. VAN DORP, te Batavia.

Raffles, History of Java, 2 vol. and 1 volume Plates. Life and Journal, 2 vol.

De vier deelen en atlas te zamen f 60,—

Duizend en een Arabische Nachavertellingen, 3 dln. f 25.

Verkeul. De mensch en de Visch f 12,—

Zoo zijn er f 12,—

Zijn er zoo, late f 12,—

Woordenboek in 4 delen f 40,—

Dictionnaire universel de Commerce, 2 dln. f 30,—

des Arts et Metiers, 6 vol. et atlas f 50,—

Alsmede vele andere Wetenschappelijke en Litterarische Werken. (126)

INDISCH STAATSBLAD 1853,

(NOMAN EDITIE),

ontvangen en te bekomen ad f 3,— franco per post.

De Indische Staatsbladen 1813—1845

compleet in een boekdeel in lederen band..... f 30,—

Jaargang 1846 tot 1852, per Jaargang..... f 3,—

De Indische Wetboeken

compleet in twee deelen..... f 10,—

Hoofd-Depôt te Batavia bij

(139) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Ackerman's Teeken- en Verwdoezen,

zeer volledig en van de eerste qualiteit a f 50,—, f 45,—, f 40,—, f 30,— en f 20,—,

ontvangen door

(32) H. M. VAN DORP.

Post-Papier

keurig gestempeld, met opgegeven naam of naam-cijfer.

Het pak gewoön formaat f 7,—

„ „ „ „ „ „ f 5,—

Te bekomen bij

(108) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Depôt van Muzijk.

Wederom ontvangen eene aanzienlijke verzameling Muzijkwerken, van de beroemdste Componisten, voor verschillende Instrumenten, als van Dohler, Ernst, Marks, Meijerbeer, Thalberg, Dreischock, Bonizetti, Herz, Hunten, Litolff, Prudent, Kaffner, Osborne, Beriot, Louis en anderen, alsmede:

Hunten, Methode pour Piano..... f 15,—

Corulli, „ de Chant..... f 25,—

Garaude, „ „ „ „ f 25,—

Garcia, „ „ „ „ f 35,—

(33) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 1855.

Miniatuur Kantoor-Almanakken 1855,

met Dames-Kopjes en Landschappen ad f 1 en f 1,50, bij (138)

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Boeken, Papier, Pennen, Potlooden, Inkt, Lak, Ouwels.

(137) LANGE & Co.

zal worden verzorgd, even goed als ik het zelf doen zou. 't Zou moeders dood zijn, als ge moest heentrekken,' voegde hij er bij, als om eene drangreden te meer te bezigen om zijn besluit ingang te doen vinden bij die beiden. — 'Thijs!' zei Hanna weenende, 'bedenk wat gij doet. Zoo het om mijnentwille is, verwerp uw geluk niet; stel uw leven niet in de waagschaal. Wat zal men zeggen, als ge heentrekt en uw eigen goed achterlaat, en dat alles om den wille van vreemden!' — 'Hanna, Hanna!' riep Thijs uit: 'zou ik dan voor u, voor hem en voor moeder Blom zoo vreemd zijn, dat ik niet voor Jacob zou mogen doen, wat ik doen zou voor mijn eigen broeder? Hanna, Hanna! wat het zwaarst is, moet ook het zwaarst wegen. Staat het geluk van vier niet op het spel, en wat waag ik, die niemand heb buiten, ulieden? Gunt gij 't mij niet, dat ik iets doen kan voor u aller geluk?' — En hij smeekte, het hun af, alsof hij om eene gunste kwam bidden, in plaats van eene weldaad te bewijzen met opoffering van zijn eigen geluk.

Hanna weende bitterlijk. Jacob bleef echter onverschillig bij zijn voornemen, om de hulp van Thijs niet te aanvaarden. Toen deze zag dat niets helpen kon, greep hij Jacob bij den arm, en terwijl hij Hanna alleen liet, sloopte hij hem mede in het digtste van 't plantsoen.

'Jacob,' zeide hij, en zijne stem beefde, 'haat gij

Hanna? Hanna haten, en waarom?' was de weder-vraag. — 'Omdat gij haar liever wilt overleveren aan aller schimp en bespottung, dan mijn voorstel aan te nemen.'

Jacob zag hem aan, als of hij lezen wilde in het diepst zijner ziel. 'Heeft Hanna u iets gezegd?' vroeg hij. — 'Hanna zeide mij niets, maar zij vertrouwde u heden morgen veel toe,' antwoordde Thijs, en de klank zijner stem zeide Jacob, dat hij alles wist. Toch wilde deze nog meer zekerheid; want hij vroeg: 'En gij hebt alles gehoord?' — 'Alles,' was het antwoord, 'en wat ik eerst van u vroeg, eisch ik nu van u, zoo ge ten minste in mijne oogen voor mij blijven wilt, wat ge vroeger waart.'

Jacob weifelde nog een oogenblik, wij willen gelooven dat de keuze hem moeilijk was. Na eenige seconden, die zwijgend voorbij gingen, zeide hij: 'En nu, Thijs, zoo ge 't niet anders wilt, ik zeg u dank om Hanna's wil; maar onthoud het: voor mij-zelfen zou ik het nimmer van u hebben gevraagd; zoo ik mijn eigen vrijen wil had mogen hebben, ik had nimmer uw voorstel aangenomen.'

Dat was het eerste loon, dat Thijs inoogstte voor eene goede daad.

Hij deed echter als of hij het antwoord opnam in een geheel anderen zin, dan waarin het gesproken was. 'Laat Hanna niets merken, dat ik dat alles weet,' zeide hij. 'en nu, hier is het stuk; van morgen af zijt ge

meester op de hoeve. Handel er med, zoo als moeder immer deed; God weet, als ik eens wederkeer, wat gelukkige dagen ons nog wachten zullen!'

Jacob nam de volmagt aan, als iemand, die zich overgeeft en bukt voor vreemden invloed tegen zijnen wil. Hanna zat nog altijd aan den voet der linde.

't Is in orde,' zei Thijs tot haar: 'ik ga voor Jacob, Hanna, en weet gij beiden gelukkig op de hoeve. Nog slechts iets: laat moeder er niets van weten voor dat ik ben heengegaan; ik weet dat ze zoo min mij gaarne zal zien vertrekken, als ze het van Jacob zou gezien hebben. En nu Hanna, doe het laatste voor mij, wat ge veelt in langen tijd voor mij doen kunt: maak in stilte het nodige voor mij in orde; want reeds morgen wil ik naar Arnhem gaan. 'k Zal moeder zeggen dat ik een plaatsvervanger voor Jacob ga in dienst stellen; als het avond wordt en ik niet wederkeer, zeg gij haar dan de waarheid.'

Hanna staarde hem lang in 't gelaat. Daar was iets in haar oog, hetwelk zeide dat ze geen woorden had, om uit te drukken wat in haar binnenste omging.

(Wordt vervolgd)

ONTVANGEN: ALEXANDRE'S ELECTRO-GALVANISCHE PENHOUDER.

De Electro-Galvanische Penhouder is een der vernuftigste en tevens een der eenvoudigste uitvindingen van den jongsten tijd. Ze doet de heilzame uitwerking eener volkomen Galvanische Batterij, en wel juist op die gevoel zenuwen, die dagelijks het meest overprikkeld worden, door het veelvuldig gebruik van de Pen. De kracht in de vingers, vroeger door het veel schrijven verzwakt, wordt door de zachte Galvanische stroom van deze Penhouder versterkt. Mannen van wetenschap en ondervinding in Europa, hebben aan dit voorwerp den meesten lof toegezwaaid, en in zeer korten tijd waren duizenden dezer Penhouders in ons Vaderland verkocht. De Penhouder is zeer aangenaam in de hand, en kan gemakkelijk per post verzonden worden. Even gezocht zijn:

ALEXANDRE'S DUBBEL GEHARDE PENNEN.

De inkt heeft er geen invloed op; de Pen is zoo buigzaam als de Ganzenpen en hard als Diamant, en dus duurzamer dan eenige andere Pen.

Prijs van:

Alexandre's Electro-Galvanische Pennenhouder..... f 3.—
1 Gros Alexandre's Dubbel Geharde Pennen..... - 4.—

Op Java verkrijgbaar:

Te Batavia bij HH. Boekhandelaars; te Samarang bij van Haren Noman, Kolff & Co.; te Soerabaya bij E. Fuhri; van Raalten & Kocken en Deelman.

(39)

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

LET WEL!

Achterstallige Debiteuren over den eersten, tweeden en derden jaargang van het Tijdschrift

Biang-Lala,

worden dringend verzocht hun debet, zoo spoedig mogelijk, franco, te willen toezenden aan den heer Mr. L. J. A. Tolkens, adviserend Advocaat te Batavia.

(124)

LANGE & Co.

VERTREKKENDE PERSONEN.

L. de Wilde naar Nederland. (113)

J. B. J. Sutherland en Famille, gemagtigde de kapitein G. F. Giltaij en 1ste luitenant adjudant B. Loggere. (125)

Bij tijdige aankomst van de Mail zal de Montgin der Nederlanden via Samarang naar Soerabaya vertrekken op den 26 dezer. Verdere inlichtingen te bekomen ten kantore der directeuren

(121)

MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, den 17 Januarij 1855.

Het Stoomschip Padang zal na aankomst van de Landmail via Benkoelen naar Padang vertrekken.

(106)

B. KOPERSMIT & Co.

13 Januarij.

De Stoomboot Banda zal van hier na aankomst der Landmail naar Samarang en Soerabaya vertrekken.

(107)

B. KOPERSMIT & Co.

13 Januarij 1855.

Passage van hier naar Soerabaya zoo ook van Soerabaya naar Holland,

wordt aangeboden met het snelzeilend Barkschip *Quatre Bras*, kapitein Bondix, uitmuntend ingerigt voor Passagiers. Te informeren bij kapitein Bondix, Java Hotel, of bij

(86)

KREGLINGER, DUMMLER & Co

Voor Passage naar Nederland wordt aangeboden het extra snelzeilend barkschip *Vertrouwen*, gevoerd door kapitein H. G. Pott, hebbende eenen bekwaamen doctor aan boord. Dit schip kan ten sterkste worden aanbevolen wegens deszelfs uitmuntende inrigtingen.

Het vertrek zal vermoedelijk tegen medio Februarij van Samarang plaats hebben, en passagiers van deze gelegenheid gebruik willende maken, gelieven zich te vervoegen bij den Gezagvoerder en de Heeren McNeill & Co. aldaar, en alhier bij

(118)

MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA. 15 Januarij 1855.

Naar Nederland

wordt passage aangeboden met het snelzeilend Nederl. schip *Oost Indiën*, gezagvoerder H. E. Mos. De doelmatige inrigtingen van dezen bodem bevelen dezelve zeer aan voor den overvoer van familien. Het schip, varende eenen bekwaamen scheepsdoctor, wordt alhier vol geladen, en zal uiterlijk tegen medio Februarij e. k. van hier vertrekken.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den gezagvoerder in het Hotel der Nederlanden, of wel bij

(98)

B. KOPERSMIT & Co.

Passage naar Rotterdam, met het snelzeilend en voor den overvoer van Passagiers bijzonder goed ingerigt schip *Nederlands Koning*, kapitein J. G. Tromp, voerende een bekwaamen doctor, zullende omstreeks het laatst der maand Maart aanstaande van hier vertrekken.

Adres bij de heeren Fraser, Eaton & Co. te Soerabaya, en alhier bij

(83)

REYNST & VINJU.

BATAVIA.

De avond van den 18den dezer was voor de liefhebbers van muziek en zang, waarlijk een regt genotvolle avond. Het concert door den heer E. M. Goelan in den schouwburg gegeven, en door eene aanzienlijke schare bezocht, heeft aan de verwachting ten volle beantwoord, en het is ons een waar genoegen te kunnen melden, dat de pogingen van dien heer, om het Bataviaasch publiek zulk een avond te schenken, met den schitterendsten uitslag bekroond zijn geworden.

Waren wij ingewijden in de edele muziek en zangkunst, o! hoe gaarne zouden wij dan onze pen willen leenen om al het voortreffelijke, dien avond voorgedragen, kunstmatig af te schetsen, terwijl wij ons thans slechts moeten bepalen bij eene oppervlakkige beschouwing van dat voorgedragene en van den indruk, die de talenten der uitvoerders op het publiek gemaakt hebben. De beide ouvertures: *La Muette de Portici* en *Gaillarde Tell* werden krachtvol door de heeren liefhebbers en de stafmuzikanten uitgevoerd, en mochten de algemeene toejuichingen verwerven.

De fantasie en divertissement voor clarinet door den heer E. M. C...., droegen op nieuw geheel het bewijs van zijne schitterende talenten op dit instrument, en boeiden aller aandacht. De luide en herhaalde toejuichingen hem daarvoor ten deel gevallen, waren wel verdiend, en getuigden van den gevoelvollen indruk die zijne voordragten te weeg bragten.

Het spijt ons niet op dezelfde wijze te kunnen oordeelen over de fantasie voor bassethoorn, uit *La Reine de Chypre*. De heer E. M. C.... hield het ons ten goede, dat wij, hoezeer zijn voordragt op dit, aan velen geheel onbekend instrument alle hulde toebrengende, vermeenen dat hetzelfde minder geschikt is voor solopartijen dan wel om een deel uit te maken van een muziek-ensemble. Wij gelooven de tolk der gevoelens van velen te zijn, door te zeggen, dat er in de toonen van dat instrument iets eentonigs, iets droefgeestigs ligt opgesloten, dat op den duur de aandacht niet kan boeien.

Wij betreuren het ook dat wij, door eene plotselinge ongesteldheid van hem, die de fantasie voor violoncelle zou hebben voorgedragen, daarvan verstoken zijn gebleven, doch danken den heer B.... voor zijn voortreffelijk en krachtvol pianospel, hetwelk die fantasie heeft vervangen.

Het concertant voor viool en piano, uit *la Somnambule*, door de heeren C.... en R.... uitgevoerd, gaat voorzeker, wat die uitvoering betreft, alle beschrijving te boven. Maar wie kent niet de buitengewone talenten van die heeren, die de zachtste, gevoelsvolste, het gehoor streelendste toonen uit hunne instrumenten weten te lokken en iedereen verbaasd doen staan over zooveel schoons, zooveel krachtigs, zooveel verrukkends, als zij ons doen hooren, wanneer zij op de hun eigen gemakkelijke wijze, strijkstok en vingers over snaren en toetsen doen zweven?

Hulde en dank brengen wij ook den heeren leden der liedertafel *Aurora* toe, die mede zooveel hebben bijgedragen om het genot van dien avond te verhoogen. terwijl wij durven verzekeren, dat de door hen uitgevoerde zangstukken algemeen genoeg verwekt en een welverdienden bijval gevonden hebben.

De kernachtige uitvoering van het *Rhijnvaart-feest*, fantasie voor militair muziek, door het corps stafmuzikanten, droeg het kenmerk van de loffelijke ervarenheid van dat corps en der uitgelezenen bekwaamheden van deszelfs hoofd en leider, den heer E. M. C...., wien wij voorzeker ook de aangename verrassing te danken hadden der vervanging aan het slot van dit, met zooveel afwisselingen doorweven, en, naar ons gebrekkig oordeel, hoogst kunstig gesteld muziekstuk, van het Pruisische *Heil, unsren Prinzen heil!* door ons Vaderlandsch *Wien Neerlandisch bloed door de ad'ren vloeit*.

In één woord, allen die hebben bijgedragen tot het genot van dien avond, verdienen den hoogsten lof en dank. Zij toch gaven weder het bewijs dat de ontwikkeling der schoone kunsten in Indië's hoofdstad steeds met reuzenschreden voortgaat, en Batavia roem kan dragen op de mannen, die zich aan de uitoefening dier kunsten toewijden.

— Uit het westerkwartier der Bataviasche ommelanden vernemen wij, dat eenige dagen geleden, zekere inlander, *Paol* genaamd, wonende op het land Tjiekarang, terwijl hij des avonds ten 7 ure in zijne woning zat te eten, door den pagger van zijn huis met een geweerschot in een der zijden getroffen werd, aan de gevolgen waarvan hij onmiddellijk overleden is. Ook is onlangs op den weg in het noordwestert kwartier dier ommelanden (Toassia) een lijk gevonden met afgesneden hals. Bij onderzoek bleek, dat het lijk was van den inlander *Radjak*, wonende op het land Tjakong in dat kwartier. De daders dezer misdrijven zijn tot dusverre onbekend, doch wij twijfelen niet of de politie van Tangerang, die reeds zoovele blijken gegeven heeft van haren onvermoeiden ijver, zal hen wel in handen krijgen.

— Op het landgoed *Simo* bij *Salatiga* in de Vorstenlanden, bewaakten twee Inlanders in den nacht van 7 op 8 Januarij, de padi-bibit, toen een hunner, zijnen makker gillend hoorde schreeuwen. Denkende dat dit een opzettelijk geluid was, om de varkens te verjagen, bekommerde hij zich daar niet over, te meer daar alles verder stil bleef. Den volgenden morgen werden sporen van vier tijgers gevonden. De man, die den schreeuw had geuit, werd vermist, en bij nader zoeken werden het hoofd en ledematen des ongelukkigen, op vier verschillende en uit elkander loopende plaatsen gevonden. Deze Inlander laat eene weduwe met twee kinderen na. Het bij de Javanen alom heerschend bijgeloof, dat hunne voorouders in de gedaante van tijgers rondwelen, stremt de gewenschte maatregelen die men tot uitroeiing dezer gevaarlijke dieren zoude willen nemen.

— Wij ontvingen het volgende ter plaatsing.

Op den 30 Nov. jl. werd te Padang een concert gegeven, door het eerst kortelings aldaar opgericht muziekgezelschap, ter welker gelegenheid de schoonste en voortreffelijkste muziek- en zangstukken werden uitgevoerd.

Onder herhaaldelijke toejuichingen werden deze stukken voorgedragen en het moet gezegd worden, dat de blijken van goedkeuring alleziens verdiend waren.

Als eene bijzonderheid, die nog al de opmerking waardig is, moet hierbij worden vermeld, dat dit het eerste concert is, dat immer op Sumatra's Westkust werd gegeven en men mogt dan ook met veel genoegen bespeuren, dat hetzelfde een talrijk gehoor tot zich had getrokken, en vooral opgeluisterd werd door verreweg het grootste gedeelte der dames van deze hoofdplaats.

Pleit dit aan den eenen kant voor eenen ongelooftijken vooruitgang dezer zoo schoone en belangrijke bezitting, die men, zonderling genoeg, nog niet zoo lang geleden, als het Siberië van deze gewesten beschouwde, en die door sommigen welligt ook thans nog zoodanig beschouwd wordt, aan den anderen kant is het waar, en ook billijk dat het erkend worde, dat het muzicaal genie van den kapitein ingenieur L. H. Deelman, te zeer bekend, om er hier nog over uit te weiden, voor een groot gedeelte de eere toekomst, van den erlangden gunstigen uitslag dezer muziekvereniging, die hij wel onder zijne goede leiding heeft willen nemen.

Te hopen is het, dat *Euterpe* hare bescherming bij voortdoring zal mogen verleen en aan dit, onder zulke gunstige omstandigheden, in werking gekomen gezelschap, en den zoo bekwaamen leider van hetzelfde, met dat geduld zal blijven bezielen, dat tot dusverre door hem werd uitgeoefend, ofschoon ook zijne echte liefde tot de schoone kunst, zulks te wenschen, welligt overbodig moge maken.

Er kan uit het vorenstaande blijken, dat de beoefening der muziek, welke in den laatsten tijd bijna eene manomanie is geworden, ook tot de Westkust is doorgedrongen, en zoude het dan ook alleziens wenschelijk wezen, wanneer zich te dezer plaatse, een bekwaam muziekmeester kwam nederzetten, vooral iemand die behoorlijk onderrikt in het pianospelen en het bespelen van de violoncello konde geven, metende hij echter de Hollandse taal magtig zijn. Zoodanig persoon, zoude hier gewis een tamelijk goed bestaan kunnen vinden.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

In 1850 werd het toezigt over de bebakening der reede van Batavia en van de derwaarts geleidende vaarwaters, opgedragen aan de commissie tot verbetering der Indische zeekaarten.

De commissie aanvaardde hare taak met een onderzoek naar de verbeteringen, die in de bestaande bebakening dienden gebracht te worden, om te voldoen aan de behoefte der uitgebreide scheepvaart, en om in overeenstemming te zijn met de tegenwoordige hoogte der wetenschap.

Dit onderzoek had ten gevolge dat zij een geheel nieuw plan van bebakening ontwierp, dat door de regering werd goedgekeurd, en tot welks uitvoering onlangs magtiging werd verleend.

Volgens dit plan zullen er voortaan twee soorten van baken worden aangenomen, de eene aan het boven-einde voorzien van eenen bol van plaatijzer, en de andere op gelijke wijze met een kegel van plaatijzer.

Daarmede zullen worden voorzien de beide zijden der drie groote naar de reede van Batavia geleidende vaarwaters, zoodanig dat eene zijde steeds baken met bollen, en de andere zijde baken met kegels zullen voeren; — zoodat de schepen bij het opzeilen naar Batavia door een der drie groote vaarwaters, de baken met bollen steeds aan stuurboord, en de baken met kegels steeds aan bakboord van zich moeten houden.

Naar men verneemt, zijn de voorbereidende werkzaamheden tot uitvoering van dit plan reeds aangevangen.

ENGELAND.

Londen, 18 Oct. Het schijnt dat zoo wel in deze hoofdstad als te Parijs rijpelijk is beraadslaagd geworden over de middelen om de schepen, die prins *Menchikoff* in den doortogt der haven van Sebastopol heeft doen zinken, te vernielen. Dien ten gevolge heeft de sergeant *William Carne* van de 1ste compagnie koninklijke sapeurs en mineurs zich aan boord van de *Prince* ingescheept om naar de Krim te vertrekken. Die onderofficier wordt vergezeld door de sapeurs *Lewis Price* en *Tovley* van dezelfde compagnie en door twee, door de regering gekozen burgers. Al die mannen zijn volmaakt geoefend in alles wat de onderzee-sche ontploffingen betreft en uitstekende duikers. Zij nemen vier toestellen en alle andere noodige werktuigen om te duiken mede, met 20 Galvanische batterijen en eene lengte van vijf mijlen koperdraad. De ladingen, die men bezigen zal, zullen bestaan uit 1½ à 2 tonnen buskruid, die op een afstand van 2 mijlen zullen worden aangestoken. Al dit belangrijk werk is in het bijzonder aan den sergeant *Carne* toevertrouwd, die couriers ter zijner beschikking zal hebben om lord *Raglan*, al naarmate hij vordert, den voortgang van het werk te doen kennen. De sergeant *Carne* is vol vuur vertrokken en rekt op een goeden uitslag. Hij hoopt niet alleen de schepen te vernielen, maar ook het geslacht weder boven water te brengen.

Londen, 20 Oct. De schroefstoomboot *Lichtning* is laatstleden Dingsdag uit de Oostzee te Woolwich aangekomen. Dit vaartuig heeft de hydrographische dienst op eene zeer voldoende wijze verrigt en Kroonstadt

BIJVOEGSEL behoorende bij den JAVA-BODE,

van Woensdag 17 Januarij 1855, No. 5.

dig genaderd hebbende, zoo was het in de gelegenheid die plaats goed te verkenen.

De ingang der haven is zeer nauw en slechts één schip te gelijk kan er, onder het vuur van 104 stukken, doorvaren. Na dien doortogt met geweld bewaaktellid te hebben, moet men nog, alvorens de binnenhaven te bereiken, het vuur van 280 stukken op zeer hooge batterijen en van 14 in haar geankerde linieschepen doorstaan. De muren bestaan uit granietsblokken van 18 voet dikte en er zal een zeer sterk corps landingsstroepen benodigd zijn om die plaats te kunnen nemen.

— De admiraliteit heeft den heer Deane, het hoofd der duikers van de Engelsche zeemagt, gelast om onmiddellijk naar de Zwarte Zee te vertrekken en zich te stellen ter beschikking van den opperbevelhebber der vloot.

Londen, 27 Oct. Het Oostenrijksche schroefstoomfregat *Radezki*, te Greenhite door den heer *Wigram* gebouwd, heeft gisteren onder het bevel van kapitein *Seymidt*, die sedert 35 jaren in Oostenrijk dient, deze hoofdstad verlaten. Dit prachtig vaartuig voert eene bemanning van 200 koppen met 24 officieren en is voorzien van werktuigen om, naar het stelsel *Philips*, vuur te blusschen. Voor deszelfs vertrek zijn er met een enkele dier werktuigen proeven genomen en werd de vlam eener groote teerton binnen weinige oogenblikken gebluscht.

BELGIE.

Antwerpen, 25 Oct. 1854. De gemeente Robersast is in rouw gedompeld. Zeer ongemakkelijke, doch overigens bekende en gewone gasten, die men niet zoo gevaarlijk achtte als zij werkelijk zijn, kunnen als de eenige oorzaak van dien toestand beschouwd worden. De haat, die het volk tegen de spinnekoppen koestert, neemt ter dier plaatse ontzaggeijk toe en al de inwoners, getuigen van de rampzalige gevolgen, die het steken van die insecten hebben kan, vervolgen en verpletteren ze meer dan ooit, als een vijand te meer van mensch en dier.

Zekere *J. B. J. Leclercq*, oud 50 jaren, van een uitmuntend gestel, bemind en ten regte geacht door zijne medeburgers, werd het slagtoffer van den steek in den hals van een gewonen of zoogenaamden huis-spinnenkop, dien hij vatte en met de vingers doodkneep; kort daarop begonnen zijn aangezicht, hals en borst zoodanig te zwellen, dat zij wel het dubbele hunner gewonen omvang kregen. De pijn, eerst plaatselijk, verspreidde zich weldra door het gansche ligchaam, dat geheel blaauw werd, eene hevige koorts tastte hem aan en in weerwil van het aanwenden van alle mogelijke geneeskundige hulp stikte hij, na een vijfdaagsch folterend lijden.

Brussel, 26 Oct. Een Engelschman, zoon van den beruchten sir *Hudson Lowe* en in 1816 op het eiland St. Helena geboren, woonde sedert eenigen tijd in de Assautstraat. De heer *Hudson Lowe* was ongehuwd, scheen in het genot eener onafhankelijke bemiddeldheid en gaf zich, zoo in karakter als verbeelding over aan al de zonderlingheden van een volmaakt Britsch gentleman. Tot dus verre had zich niemand aan zijne grillen gestoord, dewijl zij, hoe wonderlijk soms ook, de openbare rust niet deerden, maar in de laatste dagen namen zij zulk een karakter van overdrijving en schaamteloosheid aan, dat de bureu vermeenden de politie daarvan te moeten verwittigen.

Eergisteren morgen, op het oogenblik dat hij in een nachttrok op den openbaren weg wandelde, opgevat, zoo is de heer *Hudson Lowe* naar het etablissement te Evre overgevoerd, als lijdende aan zinsverbijstering.

Namen, 26 Oct. Onder negen personen, die in deze week een op het stadshuis gesloten wordend huwelijk bijwoonden, bevond zich ook een blinde. Deze was de eenige, die verklaarde te kunnen teekenen en volbragt die taak vrij wel.

Antwerpen, 30 Oct. Een in de gemeente Voorde plaats gehad hebbend ongeluk levert een nieuw voorbeeld op der verschrikkelijke gevolgen, waartoe beledigingen op den openbaren weg aan den eenen kant en aan den anderen toorn leiden kunnen.

Zondag 15 dezer schreeuwde een jongen een voorbijganger na: Wallon! de Waal werd driftig en antwoordde: Wacht, ik zal je Walen! Met een greep hij een straatsteen, die voor zijne voeten lag en wierp dien naar den jongen. De ongelukkige, geraakt en hevig gewond, moest naar zijns ouders huis gedragen worden, alwaar hij Woensdag daarna overleden is.

FRANKRIJK.

Parijs, 24 Oct. 1854. De tijdingen omtrent het zenden van versterking naar de Levant nemen steeds toe. Het is niet alleen uit Frankrijk dat men troepen zendt, maar er vertrekken ook uit Griekenland, Italië, Afrika, in een woord uit alle plaatsen, waar zij te missen zijn.

Men verzekert dat de keizer persoonlijk de keuze doet der corpsen, die reeds vertrokken zijn of zich nog moeten inschepen. Sedert de expeditie in de Krim, is het ministerie van oorlog als het ware overgebracht in het cabinet des keizers, wiens bedrijvigheid, ijver en alles omvattende kennis, de hoedanigheden in herinnering brengen, die *Napoleon I* zoo zeer onderscheidden, wanneer hij alles regelde om den goeden uitslag der plannen zijner veldtogten te verzekeren. Evenwel moet het gezegd worden, dat de zending dier belangrijke versterkingen en de dringende noodzakelijkheid die haar kenmerkt, het publiek ten zeerste bezig houden, als daarin het bewijs ziende niet alleen der sterkte van Sebastopol, maar ook van het gewigt des legers, waarover *Menchikoff* beschikt en het belangrijke cijfer der door hem verwacht wordende versterking.

Voor al in het Zuiden, dat wil zeggen te Marseille en Toulon, waar men nu sedert drie weken voortdurend het vertrek der troepen naar de Levant voor oogen heeft,

schijnt de handel zich eenigzins ongerust te maken, niet dat er eenigen twijfel aan den gunstigen uitslag van den veldtogt bestaat, maar omdat de vorsteling in de Krim van langen duur schijnt te zullen worden en zelfs na den val van Sebastopol zal moeten worden voortgezet.

— Men leest in de *Toulonnais*:

Dezer dagen is in deze stad een detachement Poolse vrijwilligers aangekomen om ingescheept te worden aan boord der vaartuigen van den staat, die hen naar de Levant zullen overvoeren, alwaar zij bij de Turksche legers dienst willen nemen.

Deze uitgewekenen, waaronder zich verscheidene hoofdocficiëren bevinden, zullen bij 15tallen inschepen. Het eerste 15tal is gisteren met de *Triton* vertrokken, het tweede zal de *Berthollet* overvoeren en de overigen zullen op andere vaartuigen ingescheept worden.

— Het *Journal de la Meurthe* meldt een zeldzaam voorbeeld van lang leven. Eene weduwe te Miricourt (Vosges) mevrouw *Briscoin* genaamd, is in die stad in den hoogen ouderdom van 110 jaren overleden. Tot den laatsten dag behield zij hare geestkracht en overleed zonder het minste lijden.

— De regtbank van eersten aanleg der Seine heeft uitspraak gedaan in de zaak van den heer *Legouvé*, schrijver van het onuitgegeven blijspel *Medea*, tegen nulle *Rachel*. Bij het desbetreffende vonnis is uitgevaardigd, dat laatstgemelde zich de titelrol heeft toegeëigend en zich jegens den heer *Legouvé* verbonden om het treurspel op het tooneel te spelen, en is zij diensvolgens veroordeeld om de repetitien van het stuk bij te wonen, bij nalating waarvan zij voor elken dag uitsel 200 fr. moet betalen, en om vervolgens het stuk zelf op het tooneel te spelen.

— Ter Parijsche beurze heerscht thans niet slechts agitatie door de Oostersche kwestie, maar tevens door de onbegrijpelijk stoute diefstallen, die er dagelijks plaats hebben. Niemand, die eene portefeuille in de hand neemt zonder haar sterk vast te houden, of hij ziet haar verdwijnen. Een speculant zag zich op die wijs, als ware het door een onzichtbaar wezen, twintig bankbiljetten van 1000 francs uit de hand nemen. Maar ook horologien, kettingen, ringen, notitieboekjes en beurzen, alles verdwijnt, dan van den een, dan van den ander. De politie heeft met al hare voortreffelijke organisatie tot dus ver de schuldigen niet op het spoor kunnen komen.

— Uit Rochefort wordt geschreven, dat door de edelmoedigheid der regering, de toestand der Russische krijgsgevangenen van Bomarsund op het eiland Aix veel verbeterd is. Tengevolge van een nieuw besluit zullen de luitenanten en kapiteins 100 francs, de hoofdocficiëren 200 francs, de brigade generaals 250 francs en de divisie generaals 333 francs in de maand ontvangen. Eene suu van 50 francs in de maand is bepaald voor de vrouwen der officieren van welken rang ook; 7 centimes daags en de gewone campagne-vivres ontvangen de onderofficiëren en soldaten; de officieren ontvangen geen vivres; de soldaten-vrouwen krijgen geene soldij, maar zij hebben regt op het gewone brood.

— Als een der meest belanghebbende staten, is natuurlijk de oorlog in het Oosten het eenige punt waarop hier aller aandacht is gevestigd. De keizer en de keizerin hebben, wegens het twijfelachtige omtrent den uitslag des beleags van Sebastopol, geen feesten gegeven, en van de voorgenomen togtjes naar Fontainebleau en Compiègne afgezien. Ook de reis des keizers en der keizerin naar Engeland is uitgesteld, tot dat men berigt der inneming van de Russische vesting zal hebben ontvangen.

— Men regt zal men zich verwonderen over hetgeen wordt berigt, en toch schijnt die tijding niet geheel uit de lucht gegrepen. Het betreft niet minder dan eene echtverbintenis van prins *Napoleon* met eene dochter van koning *Leopold* van België, eene kleindochter van *Louis Philippe*. Vooral koningin *Victoria*, haar gemaal en al de *Coburgs* stellen groot belang in deze verbintenis. Oostenrijk is er tegen gestemd, doch men twijfelt er niet aan deze mogendheid ook over te halen.

Parijs, 26 Oct. Een keizerlijk besluit verbiedt, tot wederintrekking toe, het distilleren van granen en andere meelachtige zelfstandigheden, geschikt tot voeding. Dit besluit heeft een diepen indruk verwekt.

— De honderd wachten, die te Versailles in eene prachtige barak gehuisvest zijn, zullen die residentie verlaten. Werkelijk hebben er dagelijks tusschen de manschappen van dit bevoorregte corps en de officieren van de twee, mede te Versailles in garnizoen liggende regimenten carabiniers de grootste twistpartijen plaats. Laatstelijk werd een der honderd wachten in een tweegevecht gedood, welke gebeurtenis een diepen indruk verwekt heeft bij dat corps, hetwelk gezworen heeft dien dood te wreken. Om nu alle verdere botsingen voor te komen is besloten dat corps naar St. Cloud te verplaatsen.

— De keizerin zal bepaald een bedevaartgang doen naar Notre Dame de Liesse, wanneer zij te Compiègne zal zijn aangekomen. Liesse ligt werkelijk niet ver van die residentie en die bedevaartgang faalt nimmer, getuige de hertogin van Berry, die, na denzelfden gedaan te hebben, zwanger werd van den hertog van Bordeaux. De prins van Monaco, een kasteel in de omstreken van Liesse bezittende, heeft hetzelfde HH. MM. tot verblijf aangeboden.

Parijs, 31 Oct. Men heeft opgemerkt dat generaal *Canrobert*, die thans het bevel voert over het belegeringsleger voor Sebastopol, vroeger in gelijke omstandigheden dat van het Afrikaansche leger op zich genomen had. De generaal *Cerbuccio*, die den aanval tegen de Oasis van Zoatchu bestuurde, werd zwaar gekwetst. De generaal *Canrobert* volgde hem op, gelijk hij thans den maarschalk de *St. Arnaud* opvolgt en het gelukte hem na 41 dagen, de Oasis, verdedigd door een steenen muur en een bosch palmboomen, versterkt met drie kanonnen en 2000 à 3000 Arabieren, in te nemen. Het is te hopen dat hij een dergelijken uitslag te Sebastopol mag verwerven.

— Een jongeling van 19 jaren, *Emile L.* genaamd, tot eene eerzame familie behoorende, had zich door gevaarlijke vrienden laten overhalen om zijne ouders te verlaten en een ongeregeld leven te leiden. Weldra

welde het berouw in hem op en wanhopende vergiftenis zijns vaders te zullen verwerven, schreef hij hem eergisteren een brief om die af te smeeken en mede te deelen, dat hij, als boetedoening voor zijne misslagen, zich zelve het leven wilde benemen.

De vader eindigde naauw het lezen van dien brief en maakte zich reeds gereed om zijnen zoon op te zoeken, toen de schel zich deed hooren. De deur werd geopend en *Emile* trad binnen. Stilzwijgend wierp hij zich aan de knieën zijner ouders en deze, innig verheugd, wilden hem in hunne armen opnemen, toen de jongeling eensklaps ineen zonk en in de hevigste stuip-trekkingen verviel. Men haalde spoedig hulp, maar de verontrustende verschijnselen namen hand over hand toe en weldra bezweek de ongelukkige. Toen de geneesheer kwam, schoot hem niets over dan den dood te bevestigen, welken hij erkende veroorzaakt te zijn door het innemen van eene sterke dosis acidum sulphuricum.

Parijs, 1 Nov. Van wege het cabinet des keizers zijn aan het ministerie van binnenlandsche zaken inlichtingen gevraagd omtrent de ware sterkte van al de in Frankrijk bestaande burgerwachten en van de hulpbronnen daaruit te trekken in geval van mobiel verklaring.

— Meer dan ooit is men in het kamp van Boulogne, in de keizerlijke garde en in het militaire huis des keizers overtuigd, dat er in het aanstaande jaar een veldtogt in Europa zal plaats grijpen, waarin *Napoleon* persoonlijk het bevel zal voeren. Het bestuur des legers zal, na den keizer, aan den generaal *Schram* worden toevertrouwd.

— De divisien van het leger van Parijs hebben den last ontvangen om militaire wandelingen uit te voeren, waardoor de troepen aan de vermoeienissen van den marsch zullen gewennen en die hen te meer bezig zullen houden, dewijl de brigades, gedurende die marschen met wapenen en bagagie, in de verschillende in het veld gebruikelijke manoeuvres geoefend zullen kunnen worden.

Parijs, 6 Nov. Een particuliere brief, gedagteekend van Mossoul, onlangs te Lyon ontvangen, deelt volgens de *Salut Public* mede, dat zekere heer *Daviel*, een photograaf, te Bourg te huis behoorende, doch langen tijd in deze stad gewoond hebbende, onder zonderlinge omstandigheden in handen der Russen gevallen is.

Die kunstenaar zich in de omstreken van Kars bevindende, tijdens er veelvuldige ontmoetingen tusschen Russische en Turksche troepen plaats grepen, had zich in een oord geplaatst, van waar hij de beide partijen handgemeen kon zien, om eene schets van het gevecht te maken, maar eenige Russische soldaten, door de Turken terug gedreven, ontmoetten toevallig den armen photograaf aldaar en namen hem en zijn instrument gevangen.

Het is te vreesen dat onze landgenoot niet eerder de vrijheid zal herkrijgen, dan na al de kozakken hun portret in daguerreotype ten geschenke gegeven te hebben.

DUITSCHLAND.

De tijdingen uit Pruissen worden steeds belangrijker. Men schrijft van Berlijn 11 October:

De prins van Pruissen, per telegraaf naar Berlijn ontboden, zal morgen hier aankomen en het aldan beslist worden of hij met eene bijzondere zending naar Weenen zal gaan, gelijk tot dus verre het voornemen bestond, ten einde de onderhandeling over de aangelegenheden van Pruissen tegen over Oostenrijk te beëindigen. Men zegt dat ons cabinet op de stelligste wijze door Oostenrijk aangezocht is om de voorwaarden te doen kennen, welke het wenschte dat, met het oog op een toekomstigen vrede, in aanmerking zouden komen. Men brengt dit gerucht in overeenstemming met de aanwijzingen onlangs in den *Moniteur* te lezen, volgens welken de Westersche mogendheden geneigd zouden zijn toe te staan, dat Pruissen een vijfde voorwaarde voegde bij de vier waarborgen, door haar zelve gevraagd.

— De anti-Russische beweging in Duitschland verlaauwt niet en wij kunnen mededeeling doen van eene zeer opmerkenwaardige bekeering. De staat van den Duitschen Bond, waarin de Russische onderkruipingen wel het meest werkzaam waren, was misschien wel Saksen, en een zeer zonderling schrijven van den Saksischen minister van binnenlandsche zaken toont aan, dat de houding der regering van dat land der aandacht van de Westersche regering niet ontgaan was. Tot nu toe had de Saksische Courant de staatkunde van Pruissen ondersteund; heden keert zij het blaadje om en keurt de partij, onlangs door Oostenrijk gekozen, ten volle goed.

— Men schrijft van Hamburg, 12 Oct., aan den Fransen *Moniteur*. Men verzekert dat de drie vrije steden, in afwijking van den regel, dien zij zich sedert het oprigten van den Duitschen Bond gesteld hebben, om nooit vooruit de stem van haren tegenwoordiger te doen kennen, aangekondigd hebben door tusschenkomst harer onderscheidene senaten, dat zij in den boezem van den Bond al de door Oostenrijk in den geest der depeche van 14 Sept. gedaan wordende voorstellen, zouden ondersteunen. Deze beschikking is zeer gunstig ontvangen.

— Men schrijft van Lintz in Opper Oostenrijk, 12 October, het volgende:

In de kerk te Niederbrechten heeft dezer dagen eene gebeurtenis plaats gegrepen, die al zeer weinig in overeenstemming is met den geest onzer eeuw. Een jong catholiek meisje een Jood gehuwd hebbende, werd in den ban gedaan. De omstandigheden, waarvan deze plegtigheid vergezeld ging, waren de volgende:

De geheele kerk, de preekstoel, de doopvonten en de bank der avondmaalgangers waren met zwart laken bedekt, hetwelk wel het treurigste uitzigt opleverde. De menigte, die den tempel indrong, was zoo groot, dat verscheidene personen door de oppakking ongesteld werden. Het orgel zweeg. De pastoor plaatste zich voor het altaar en deed met eene bewogene stem een korte aanspraak tot de gemeente, waarin hij de plegtigheid, die plaats zou hebben en hare beteekenis, verduidelijkte. Vervolgens beklom de eerwaardige pastoor *Nikolaus* den kansel en moedigde den pastoor aan, om met moed en vastheid den smartelijken pligt te

vervullen, dien hem zijn bisschop had opgelegd en welken de heilige bediening, waarmede hij bekleed was, van hem yorderde. De pastoor stortte hevige tranen, plaatste zich voor de bank der avondmaalgangers en las den banbliksem voor door den bisschop uitgevaardigd, waarna hij den grooten ban uitsprak tegen *Josepha Strang*, die steeds voortging in beklagenswaardige betrekkingen te leven, en den kleinen ban tegen allen, die op eene middelmatige of onmiddellijke wijze hadden medegewerkt, om haar dat huwelijk met een Israëliet te doen sluiten.

En niettemin was dat huwelijk, volgens de Oostenrijksche wetten, door een burgerlijk beambte bevestigd.

— Te Weenen wordt veel gesproken over de in hechtenis nemingen in Hongarije. Rusland zou, naar men zegt, het er op toelleggen, om in dat land het omwentelingsvuur weder aan te wakkeren, ten einde Oostenrijk daardoor in ongelegenheid te brengen.

Berlijn, 22 October. Het is nu zeker dat de prins van Pruisen naar de Rijnprovincien terugkeert en zich niet met de zending naar Weenen belast zal. Hierdoor wordt aangetoond, dat de voorheerschende inzichten nog steeds van dien aard zijn, dat de prins het ongeraden acht deel te nemen aan de staatkundige onderhandelingen, dan wel, dat hij stellig verlangt, dat Pruisen zich aan de Westersche mogendheden zal aansluiten.

— De *Weener Courant* van 20 Oct. deelt mede, dat de keizerin zwanger is.

— Uit de ingekomene dienstopgaven in Beijeren blijkt, dat sedert het uitbreken der cholera morbus tot op 30 Sept. 1854 zich in dat rijk in het geheel 12,753 ziekte gevallen hebben voor gedaan, waarvan 6,163 overleden.

— Men leest in een Brusselsch dagblad:

Gij kent het ongeluk het jagt de *Arond*, waarop de keizer en keizerin zich bevonden, bij de terugkeer van Lintz naar Weenen overkomen. Het vaartuig stootte op een rots nabij Strudel en zonk zoo spoedig, dat het leven H.H. M.M. werkelijk gevaar liep.

De keizerin werd door dit voorval zeer ter neer geslagen en in den belangwekkenden toestand, waar zij zich in bevindt, koestert men eenige vrees voor hare gezondheid.

Ter dezer gelegenheid maakt men de opmerking, dat het jaar 1854 den Vorten zeer noodlottig is geweest. De koning van Saksen werd door een slag van een paard gedood; de hertog van Parma vermoord; de koning van Pruisen is tweemaal zeer ernstig gevallen en de koningin van Portugal in het kraambed overleden.

— In de laatste week van September en in de eerste dagen van October hebben er te Pesth talrijke gevangennemingen plaats gevonden. De in hechtenis genomen personen, die onmiddellijk naar Weenen zijn overgevoerd, zijn meest allen grondeigenaars, geestelijken en advocaten. Onder de laatsten telt men de heeren *Theis*, *Lombay* en *Graffel*, die ten tijde der omwenteling openbare bedieningen hebben bekleed. Men beschuldigt hen van verstandhouding met Russische zendingen.

ZWEDEN EN NOORWEGEN.

De Fransche regering zou aan haren gezant bij het hof te Stockholm geschreven hebben, omtrent de Zweedsche regering uitlegging en voldoening te vragen over een artikel, onlangs in het Zweedsche dagblad, het *Aften Blad* opgenomen. Dit artikel, hetwelk over het meer of minder voordeel, dat Zweden zou kunnen vinden in een verbond met de Westersche mogendheden handelt, is van het begin tot het einde in de beleedigendste bewoordingen voor die mogendheden geschreven. Vooral zijn de Fransche regering en haar opperhoofd de voorwerpen van aanhoudende beleediging. De schrijver van dat artikel zegt, dat Frankrijk en Engeland, alvorens Zweden tot een verbond uit te noodigen, dat dien staat zwaar te kosten kan komen, hadden moeten beginnen met het beloven van stellige voordeelen en het geven van waarborgen voor het vervullen dier beloften. Hij verwijt die mogendheden Zweden te willen misleiden en de kastanjes uit het vuur te doen halen. Hij zegt dat dit rijk geen het minste belang er bij heeft om zich te laten bedriegen, en dat Frankrijk en Engeland den oorlog begonnen zijnde, daartoe gedreven zijn geworden, niet door de Europeesche, maar slechts door personeele belangen.

Wat Engeland betreft, dit rijk heeft slechts de belangen zijns handels in het oog, en wat Frankrijk aangaat, moet men het doen der oorlogsverklaring geheel en alleen aan deszelfs keizer toeschrijven, die dezelfde, slechts door gevoelens van haat en wangunst tegen den Czaar, op wiens behandeling in hunne particuliere betrekkingen hij niet bogen kan, gedreven, in de wereld heeft gezonden. De schrijver vraagt welke roemrijke daden die beide vereenigde mogendheden reeds bedreven hebben? Moet men den admiraal *Plumridge* een uithoudigen lof toezwaaijen, omdat hij een paar kogels op eenige teertouwen heeft afgeschoten, of kan men het eene groote zegepraal voor den heer *Baraguay-d'Hilliers* noemen, een maarschalks staf gevonden te hebben aan den voet van eene slecht versterkte plaats? Hij eindigt met den tegenwoordigen oorlog een bloedige fopperij te noemen, zeggende, dat men een leugen heeft nitgekraamd door denzelven voor te stellen als een oorlog tusschen beschaving en barbaarsheid, er bijvoegende, dat het onder de oorlogvoerende mogendheden juist niet op den keizer van Rusland is, dat de titel van *willekeurige beheerscher* het best zou toegepast kunnen worden.

Het schijnt dat dit artikel in dit land een grooten weerklank heeft gevonden, en het is daarom begrijpelijk, dat men er zich te Parijs zeer over heeft geërgerd.

RUSLAND.

Men schrijft van Odessa 16 Oct., dat de groothertogen *Nicolaas* en *Michiel* aldaar in den nacht waren aangekomen, en na drie dagen verblijf in die stad, zich op weg zouden begeven naar Kischeniff.

Ook berigt men van die plaats op 21 October, dat nu niet alleen de uitvoer van tarwe verboden is, maar ook den invoer van dit graan uit het binnenland in de stad. Nadat men sedert 1 Sept. de ongelukkige heit,

ters van tarwe tevreden had gesteld, door hun bons op de schatkist te geven, geeft men nu voor te gelooven verkeerd gehandeld te hebben, ten gevolge eener onjuiste uitlegging van een van St. Petersburg ontvangen last, en wil men in stede van te betalen, de tarwe teruggeven, welke maatregel, indien hij ten uitvoer werd gelegd, werkelijk voor menigeen verderfelijik zou zijn.

Tot op den 19 Oct. hadden 3 tot 5 stoomschepen voor Odessa gekruist, zonder de haven te blokkeren. Onbekend was het of zij naar Varna dan wel naar de Krim waren gestoomd, en men wist niets van hetgeen er in het laatstgenoemd land voorviel; alleen, schrijft men, schijnt er eene groote levendigheid om Sebastopol te heerschen!!!

— De Russische regering laat op dit oogenblik in verscheidene provincien door deskundigen nasporingen doen naar lood, zwavel en steenkoolmijnen; anderen zijn belast met het weder bewerken der oude mijnen. Het is den Russen bekend dat Finland, toen het nog aan Zweden behoorde, overvloed van lood opbragt. De lage prijs van dit metaal op de vreemde markten heeft de Russische mijnen doen verlaten. De regering hervat nu de ontginning harer eigene mijnen, en hoopt er groot voordeel uit te trekken. Op dit oogenblik is het lood in Rusland zoo duur, dat een pond, vroeger een en een halven roebel kostende, thans tot zes roebels gestegen is.

Even zoo is het gelegen met de zwavel, die zeer zeldzaam geworden is ten gevolge der blokkade, en alzoo dit artikel tot de verbodene oorlogswaaren behoort, zoo kan het uit de vreemde onzijdige landen niet meer aangevoerd worden.

— Te St. Petersburg is eene lijst afgekondigd van de Engelsche dagbladen, die gedurende het jaar 1855 in Rusland zullen worden toegelaten. Zij zijn slechts 12 in getal, meestal weekbladen, handelende over kunsten en opvoeding. Die welke staatkunde bevatten zijn allen verboden.

Warschau, 3 Nov. De Russische troepen, langs de Oostenrijksche grenzen gelegerd, hebben last gekregen om tot over de rivier *Pilica* terug te trekken. De voorhoede van het Russische leger blijft op den linkeroever van den *Weichsel* post vatten, terwijl de generaal *Tschodajew* bevel heeft ontvangen om tegen de lente twee reservecorpsen te vereenigen.

— Men schrijft van Warschau dd. 28 October:

Een proces, waarmede de 9de sectie van den senaat zich eergisteren heeft bezig gehouden, heeft hier veel belangstelling verwekt. Daarin is sprake van eene geschiedenis, veel overeenkomst hebbende met die van *Gaspard Hauser*. Eene familie, tot de hoogste aristocratie dezer stad behoorende en tot dus ver slechts bestaan hebbende uit twee broeders, waarvan één sedert eenigen tijd overleden, is eensklaps op eene onverwachte wijze vermeerderd door een nieuw lid in den persoon eens schoenmakers. Het schijnt buiten allen twijfel dat deze is een natuurlijke zoon der sinds overledene moeder der beide graven, en alzoo hij tijdens het leven van haar echtgenoot geboren is, zoo heeft hij, even gelijk de beide broeders, regt op de vaderlijke erfenis. Intusschen hadden de broeders, na het overlijden hunner ouders, middel gevonden om zich van dien ongemakkelijken, twintig jaren jongeren erfgenaam te ontdoen, door hem als leerling bij een schoenmaker te plaatsen. Later vernam die jongeling wel het een en ander van dit alles, maar kon niet openlijk zijne regten doen gelden, alvorens de biechtvader zijner moeder, weinig tijd voor diens overlijden, hem het geheim zijner geboorte mededeelde en daarvan al de bewijzen in handen gaf. De senaat heeft een streng onderzoek in deze zaak bevolen.

SPANJE.

Madrid, 20 October. Het openbaar gevoelen verontstelt zich hier over de terugkomst van den heer *Soult*, vertegenwoordiger der Vereenigde Staten bij het Spaansche hof, hetwelk waarschijnlijk voor de vereeniging der Cortes zal plaats hebben. Velen wenschten dat de regering alle mogelijke middelen aanwendde, om van het Amerikaansch gouvernement de verwijdering te verwerven van een man, dien men kent als een der voornaamste hinderpalen tot herstel der rust in dit land.

Madrid, 25 Oct. De laatste brieven uit deze hoofdstad spreken van eene moeilijkheid tusschen den Pauselijken nuntius en den minister van gracie en justitie gerezen, ten gevolge van zekere maatregelen door den laatste omtrent de wereldlijke geestelijkheid, zonder goedkeuring des vertegenwoordigers van den Paus, genomen. De minister van financiën heeft van zijn kant besloten het statu quo in zijn departement te handhaven, als ook aan de Cortes gelijkslaande budgets in te dienen, dat wil zeggen, dat hij in alle staatsuitgaven bezuinigingen zal bewerkstelligen: 40 miljoen realen op het departement van oorlog en 24 op dat der eeredienst en geestelijkheid. De minister houdt zich ijverig bezig met de maatregelen tot verbetering van den toestand der koloniën; verschillende ontwerpen zijn reeds in behandeling. Ook gelooft men, dat de terugkomst van den heer *Soult* te Madrid, onaangename botsingen tusschen hem en de Spaansche regering te weeg zal brengen.

Steeds is er sprake van de moedeloosheid der jonge koningin, van haar verlangen om afstand te doen van den troon, en zelfs zich uit Spanje te verwijderen, maar waarschijnlijk is het, dat de moed van *Isabella II* in tegenwoordigheid der Cortes, wier meerderheid klaarblijkelijk aan de monarchale instellingen en de regerende dynastie gekrenkt is, herleven zal en al die voornemens van troonafstand verdwijnen zullen voor de blijken van gehechtheid, die zij alsdan ontvangen zal.

Madrid, 1 Nov. De toestand van dit rijk blijft voortdurend gespannen. De regering handhaaft zich met eene zeldzame geestkracht in den staat van bepaalde onzijdigheid, die het zich heeft opgelegd, ten einde alle mogelijkheid tot verschil uit het cabinet verwijderd te houden, maar die onzijdigheid zelve schijnt de uiterste partijen te verbitteren.

Het volgende uittreksel uit een particuliere brief geeft een staaltje der verbittering, die een gedeelte der Madridsche bevolking koesterd:

„Ik was getuige” zegt de schrijver „van eene daadzaak, die een diepen indruk op mij maakte. Heden namiddag ten 2 ure ging een heer door de straat de la

Montera, een der schoonsten en meest bezochten van Madrid, stilletjes zijn weg kiezende naar de Puerto du Sol. Kijk! riepen eenige stilstaande heeren met luider stem, toen zij hem ontwaarden, dat is de heer *Salamanca*. Op hetzelfde oogenblik en zonder den tijd te nemen dien heer nader te aanschouwen, wierp men zich op hem. Hij werd op den grond geworpen en kreeg zulke ernstige wonden, dat hij buiten kennis naar het hospitaal gebragt moest worden. En toch weet hier iedereen, dat de heer *Salamanca* zich te Vittoria bevindt.

Madrid, 2 Nov. Volgens *El Siglo XIX* zouden de hoofden der Carlistische partij, misschien voor hunne overwinning rekenende op de verdeeldheid onder de Spaansche liberalen heerschende, onherroepelijk besloten hebben, dat er geen beroep op de wapenen gedaan zal worden.

De regering heeft, naar men verneemt, het budget voor het koninklijke huis reeds in orde gebragt. De koningin zal, in plaats van 34, slechts 24 miljoen realen bekomen, de koning, de prinses van *Asturiën* en de infant *don Francisco*, vader des konings, zullen niet meer dan een half miljoen realen ontvangen. De hertogin van *Montpensier*, die tot aan de geboorte van de prinses van *Asturiën* 3 miljoen ontving, en die onder het ministerie *Bravo Murillo* op 2 miljoen gebragt zijn, zal niet meer dan een miljoen jaarlijks ontvangen, terwijl het inkomen der koningin-moeder en van de andere leden der koninklijke familie geheel opgeheven zal worden.

— Uit Huesca wordt geschreven, dat aldaar verontsteltende tijdingen van de Fransche grenzen zijn ontvangen; het schijnt dat de Carlistische partij in Spanje het hoofd zal opsteken. Naar men zegt zoude de burgeroorlog te gelijk in Neder-Arragonië, Catalonië en Navarra ontstoken worden, en zouden reeds verschillende Carlistische officieren op de grenzen bijeen zijn. Een gedeelte daarvan moet zich reeds in Spanje bevinden, want de *Eco de los Hibros*, een te Huesca verschijnend blad, zegt dat 20 Carlistische officieren de grenzen dier provincie hebben overschreden, zich naar Neder-Arragonië begevende; zij waren bijna in handen der regeringstroepen gevallen. Ook loopt er een gerucht dat de generaal *Elio* zich op de grenzen van Navarra bevindt.

— De maarschalk *Narvaes* zou op zijn reis naar Vichy, te Irun gearresteerd zijn geworden, ware het niet, dat zulks door tusschenkomst van den kolonel *Mondehen*, bevelhebber dier plaats, belet ware geworden. Er schijnen namelijk dépêches ontvangen te zijn uit Parijs, waarin gewag werd gemaakt van zekere reactionnaire plannen op de grenzen. De kapitein-generaal van *Vittoria* die de dépêches had ontvangen voor de aankomst van den maarschalk *Narvaes*, heeft dezen niet willen arresteren, daar de gouverneur, dien hij deswege geraadpleegd had, hem niet heeft geantwoord. De gouverneur van Guipuzcoa was echter niet minder naauwgezet op dat punt, en heeft tot die arrestatie willen overgaan, doch is daarin belet geworden door tusschenkomst van genoemden kolonel.

— De *Esperanza* zegt, dat, na de inlichtingen die haar zijn geworden, de verklaarde volksgezinde afgevaardigden het getal van 38 uitmaken, en dat meer dan de helft derzelven gekozen is in de provincie Oud Castilië. Tot nu toe zijn slechts zeer weinige dier afgevaardigden in deze hoofdstad aangekomen.

Madrid, 3 Nov. Tusschen de generaals *Espartero* en *O'Donnell* bestaat een verschil van gevoelen omtrent het groote vraagstuk van het leger. De eerste verlangt de werving, de tweede de conscriptie. Maar dit verschil strekt niet tot nadeel der eenheid van het cabinet. De Cortes toch zullen, naar het een of het ander stelsel overhellende, het beslissen, wie dier beide generaals aan het ministerie moet blijven. Iedereen verneemt, dat de generaal *O'Donnell* niet aan het hoofd van het ministerie van oorlog zal willen blijven, indien de sterkte van het leger niet bepaald wordt op 70,000 man.

ITALIE.

Na vijf jaren onafgebroken arbeid, heeft men thans in de bergen van Albano een werk geëindigd, dat in grootheid en duurzaamheid alle andere werken der nieuwe bouwkunst in de kerkelijke staten overtreft. Dit werk bestaat uit eene brug niet vijf boven elkander geplaatste bogen, ieder ter hoogte van een huis, om eene regstreeksche gemeenschap te openen over de diepe vallei, die tusschen Albano en Aricia op den weg van Napels gevonden wordt.

Civita Vecchia, 24 Oct. Het Fransch keizerlijk adviesjagt *Eclairer*, dat door zijne regering naar Napels was gezonden om het stoffelijk overschot van wijlen mevrouw de prinses *Zénaïde Bonaparte* in ontvangst te nemen, is heden op deze reede aangekomen. Naarvolgens de voorschriften van den Franschen gezant, daarin ten ijverigste bijgestaan door de pauselijke gezagvoerders, is het lijk met al de eerbewijzingen aan den rang der verhevene overledene verschuldigd, in eene verlichte kapel in de cathedraal overgebragt, alwaar het blijven zal tot de komst van prins *Joseph*, die iederen dag van Spoleto verwacht wordt en in persoon het stoffelijk overschot zijner moeder aan boord van de Fransche stoomboot *Tibri* naar Rome vergezellen zal.

— Op den 2den November kwam een trein met koopmanswaren, komende van Seselta, den station van Turijn binnen, juist toen men bezig was een locomotief van de Conische maatschappij voor een trein, insgelijks van koopmanswaren, te brengen. Hierdoor ontstond een hevige schok. De machinist van de locomotief, verschrinkt, liet haar aan haar lot over en reeds nam zij met eene verbazende snelheid haren weg naar de plaats, alwaar de reizigers stonden, toen een vlugge manoeuvre van een der beambte *Rosetti*, de verschrikkelijkste ongelukken voorkwam door de locomotief eene andere rigting te geven, die daarop tegen den ringmuur aanliep. De leidingsloze locomotief ging met zulk eene kracht voort, dat zij een tender, die zich op den weg bevond voor zich uit dreef, den ringmuur omverwierp, door de bres heenging en eindelijk tegen een grooten hoop steenen optornde. Twee arbeiders, buiten den ringmuur werkende, werden gewond.

Scheep'sberigten.

Straat Sunda doorgezeld.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Jan. 9	Engelsch	Patric	W. Perkins	Cardiff	7 Sept.	Singapore.
"	— Spaansch	Magnolia	E. A. Hughes	Manilla	23 Dec.	Cadix.
"	10 Engelsch	Sea Bird	W. Winter	"	25 "	Sydney.
"	— "	Balmoral	Clark	China	17 "	Engeland.
"	— "	Luren	W. D. Jackson	P. Gregory	27 "	Singapore.
"	11 Americaansch	Penguin	Clark	China	30 "	New-York.
"	12 Engelsch	Llewellyn	G. Ferriman	Singapore	7 Jan. 1855.	Cowes.
"	13 Americaansch	Golden State	A. Barlow	Shanghai	1 "	"

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Jan. 12	Engelsch	Clarissa	W. Peafold	Calcutta	12 Dec.	Joakim.
"	13 Nederlandsch	Estafetta	Rietveld	Sydney	5 "	Tiedeman en van der Burg.
"	— Nederl. Indisch	Pasekan	Tan Fiklok	Pecalongan	30 "	Gesagvoerder.
"	— Zweedsch	New York	M. Wrotman	Hamburg	27 Sept.	Metzendorff, Willmans en co.
"	Engelsch	Commodore	A. Swaney	Glasgow	3 Oct.	Martin, Dyce en co.
"	14 Americaansch	Fire Fly	E. Sampson	Boston	13 "	MacLaine Watson en co.
"	Nederlandsch	Nyverheid	J. A. Mooi	Amsterdam	24 Sept.	Paine, Stricker en co.
"	15 Nederl. Indisch	Almansoor	Sech Jamanie	Pamanoekan	2 Jan.	Couster.
"	Nederlandsch	Madura	T. Drayer	Rotterdam	8 Oct.	Tiedeman en van der Burg.
"	— "	Graaf Dirk III	C. J. Rotgans	Indramayo.	10 Jan.	G. Suermont en co.
"	Nederl. Indisch	Asad Dullah	Hadjie Hasan	Sambas	3 "	D. N. Buys en co.
"	17 Nederlandsch	Doggersbank	"	Amsterdam	"	Haager en Schuurman.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar.
Jan. 14	Nederl. Indisch	Ellen	J. C. Lebert	Samarang.
"	— "	Batavia	Tan Ingok	Tagal.
"	16 Zweedsch	Sophia	Berne	Zweden.
"	17 Z. M.	st. Admiraal van Kingsbergen	luit, t/a. 1 kl. Osti	Koerst. om de Oost.
"	Nederlandsch	Vrede	Terbrugge	Samarang.
"	Nederl. Indisch	Adarak	Mohamad Djamjan	Soerabaya.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Vriendschap	T. W. Schuchard	Rotterdam	van Ommeren Rueb en co.
"	Doggersbank	Clowting	Dordrecht	G. Suermont en co.
"	Graaf Dirk III	C. J. Rotgans	"	"
"	Sara Lydia	B. van der Tak	"	Reynat en Vinju.
"	Cortegne	J. A. Scott	Nederland	"
"	Geertude	J. Lourens	"	"
"	Neerlands Koning	J. G. Tromp	Soerabaya	"
"	Oost-Indien	C. C. Mos	"	B. Kopsmit en co.
"	Gelderland	Crap Hellingman	Nederland via Samar. en Soer.	Haager en Schuurman.
"	Australie	Jochens	Rotterdam	"
"	Quatre Bras	Brondry	Soerabaya	Kreglinger, Dummier en co.
"	Estafette	Rietveld	Tjelatjap.	Tiedeman en van der Burg.
"	Madura	T. Donger	Samarang.	"
"	Nyverheid.	J. N. Mooi	Samarang en Soerabaya	Paine, Stricker en co.
Nederl. Indisch	Djaleha	Hadjie Moh. Said	Soerabaya	D. N. Buys en co.
"	Batavia	Liangsoel	Cheribon	"
"	Asah Dullah	Said Hoosin.	Soerabaya.	"
"	Naum Eljoeer	Monteiro	Samarang en Soerabaya	Couster
"	El Mamoor	Said Aboebakar	Soerabaya.	"
"	Al Adanie	Sech Bakreoo	Cheribon	"
"	Fatahool Hair	Said Hassan	Cheribon.	"
"	Almansoor	Sech Jamanie	"	"
Engelsch	Jessie	Nordquist	Nederland	Busing, Schröder en co.
"	Amazon	"	"	Hughen.
"	Lady Mary	"	Sydney	Hunter, Houghton en co.
"	Grace Longstaff	James Logan	Singapore	MacLaine, Watson en co.
"	Bangalore	Jurner	"	Adam en co.
"	Commodore	Swaney	"	Martin, Dyce en co.
Amerikaansch	Dolphin	Heijt	Singapore en Nederland	Paine, Stricker en co.
"	Witch of the Wave	S. V. Schreve	Amsterdam	"
"	Fire Fly	Sampson	"	MacLaine, Watson en co.
Russisch	Idealot	A. J. Hansten	"	Kreglinger, Dummier en co.
Zweedsch	Sydpolen	Sidenberg	Zweden	Metzendorff, Willmans en co.
"	New York	Wretman	"	"
"	Oscar I	Mörk	Zweden	"
"	Solo	Kruse	"	Busing, Schröder en co.
Fransch	La Vallée de Luy	A. Dupeyrat	Bordeaux.	G. Suermont en co.
"	Madagascar	E. Richardeau.	"	"
Deens	Courier	Krabbe	Hamburg	Busing, Schröder en co.
"	Kongen of Denmark	L. R. Kruse	Falmouth	Bahre en Kinder.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te Samarang.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van
Jan. 9	Amer.	Comet	E. C. Gartner.	Batavia.
"	10 N. I.	Alnoer	Sech Baharmoes.	"
"	— "	st. Banda	Schmidt	"

Vertrokken Schepen van Samarang.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Jan. 5	Amer.	Witch of the Wave	C. N. Shreve.	Batavia.
"	6 N. I.	Fathal Hair	Sech Bahaloan	Soerabaya.
"	— Fr.	Sigisbert Cesiard	A. Gault	Havre.
"	Ned.	Bulgersteyn	J. Maas	Nederland.
"	8	Zak Bommel	C. J. Jutta	"
"	9 N. I.	Naum Balgyer.	Sech Fagie	Soerabaya.
"	10	Feelkoel Hair	Said Alie	"

In lading liggende Schepen te Samarang.

Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Maria	van Wulven	Nederland	Oliphant en co.
"	Camelson	J. C. Ruigo	"	J. Knagge en co.
Amerikaansch	Cornet	E. C. Gartner.	Nederland	MacNeill en co.
Nederl. Indisch	General Chassé	Rehling	"	Gesagvoerder.
"	Eljoer	Said Aboebakar	"	"
"	Srie Brahan	Hoornat	"	"
"	Thag Goan	Ngo Poa	"	"
"	Alnoer	Sech Baharmoes	"	"

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van
Jan. 5	N. I.	Sario Toendjoeng	Loel Seampook	Bali Amp.
"	Ned.	Graaf van Nassau	E. Sanders	Batavia.
"	7	Amboina	P. A. Schaap	Indramayoe.
"	8 N. I.	Djochario	Mohamat Asik	Bandjarm.
"	— "	Kangpio	Ong Kenghan.	Bali Bad.
"	— "	Krabbe	Mardam	Rembang.
"	— "	Little Tot	Katjoeng	"

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Jan. 5	N. I.	Roksing	The Tiengsang	Grissee.
"	6 Ned.	Anna Lena	Anthusch	Nederland.
"	— Belg.	Philotaxe	G. de Ruyter	Antwerpen.
"	Eng.	Stirling	W. Jamieson.	Amsterdam.
"	N. I.	Fathoor Rachman.	Said Assegaf	Grissee.
"	7	Fauke Nassar	Sech Baecoeer	Bandjarm.
"	9 Ned.	Graaf van Nassau.	E. Sanders	Ned. v. Pan.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Louisa Johanna*: 15 Chinesen.
Met het Eng. schip *Clarissa*: Mevr. Penfold en 2 Kinderen.
Met het Amer. schip *Witch of the Wave*: de heeren E. Lewis. — T. G. Bogaards. — A. Bogaards.
Met het Amer. schip *Fire Fly*: de heer P. Shelton.
Met het Ned. schip *Nyverheid*: de stuurmansleerlingen E. Strickweede. — W. Huyemah.
Met het Ned. schip *Madura*: de heeren Peltzer en echtgenoot. — Meiman. — Bauren. — Mevr. Davelaar en 4 kinderen.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Prinses Amelis*: 9 gepasp. en 1 gegageteerde miltair.
Met het N. I. schip *Ellen*: Mevr. de wed. Haase.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 13 tot en met den 17 Januarij 1855.

AANVOER.

Van de Lampongs per prauw schnit gez. Abdullah.
40 pic. zw. peper. Gesagvoerder.
Van Bordeaux per Fr. schip *Valla de Leij*. gez. Dupeyrat. agenten Suermont en co.
40 ks. provisien, 160 do. wijn, 100 do. slaolie, 78 do. provisien, 25 do. champagne, 50 do. cognac, 5 do. parfumerien, 3 do. manufact. 2 do. hoeden, 189 do. wijn, 140 do. provisien en dranken, 10 pakk. do. 80 orchoofd wijn, 690 kn. do. 30 vn. brandewijn, 54 ks. aijn, 20 do. oljfolie, 50 do. eau de lavender, 5 kn. kurken, 104 ks. provisien, 4 do. kramerijen en schilderijen. Agenten.

278 ka. wijn. *Busing Schröder en co.*

36 ka. idem *Pandel en Strichans.*

100 ka. wijn. *Grandpré Molliere.*

76 ka. wijn. 56 do. cognac, 100 do. champagne, 82 do. cognac.

116 do. wijn. 15 do. sardines, 1 do. glaswerk, 12 do. stroopen.

12 do. wijn. 10 do. vruchten op water, 10 do. op. brandewijn. *Order.*

60 kn. vrucht. op brandewijn 200 do. do. op water. *Langier en Esmit.*

15 kn. wijn. *Haager en Schuurman.*

79 kn. provisien, 60 do. wijn, 2 do. petten. *Pertat.*

175 kn. wijn, 12 ozh. do. 20 kn. provisien. *Hermans.*

12 kn. wijn. *Oger, Freres.*

Van Sydney per Eng. schip *Lady Mary*. W. J. Savells. agenten Hunter Houghton en co.

4 kt. petten. *Agenten.*

Van Nederland per ned. schip *Noerlands Koning*. gez. J. G. Tromp. agenten Reynat en Vinju.

100 va. boter. *Agenten.*

10 ka. manufact. *Moormann en co.*

1 kt. hoeden.

4 do. glaswerk, 2 do. garen, 1 do. koopmanschapp. *Gumprik.*

25 ka. specie. *N. H. M.*

4 ka. boeken en platen v. d. *Beek.*

4 ka. eau de cologne, 1 do. glaswerk. v. *Ommeren Rueb en co.*

Lading voor Batavia en Soerabaya.

100 lasten, steenkolen, 53 kn. diversen 3 rijtuigen. *Order.*

2 bl. laken, 1 kt. knoopen en manufact. 24 ka. liksur, 16 do. maagbitter, 25 keld. bess. genever, 1 kt. muziek instrument.

25 ozh. aijn, 100 ankers, do. 200 keld. genever, 100 hammen.

25 va. rolpens, 10 ps. gez. vleesch 34 mand. bouscamp, 2 ka. deventer koek, 1 do. ijerwerk, 1 do. modewaren, 2 do. hoeken

papier 3 do. sigaren, 18 do. papier, 30 coll. verfwaren, 1 ka. 1 bascule, 2 do. mosterd, 2 do. chocoland, 32 do. aardewerk, 1

do. lampen, 1 do. eau de cologne, 8 do. naalden, 100 ka. wijn, 150 do. cognac, 133 kt. rijnwijn, 2 do. kramerijen, 1 va. iakt,

2 ka. saucje de bologne, 1 do. knoopen, 25 ps. gez. vleesch, 75 md. min. water, 9 kn. groentens, 5 do. inh. 1 billard en teche-

hooren, 2 do. kantoerbehoefden, 6 vn. spijkers 3 ka. modewaren,

3 do. vleesch, 55 $\frac{1}{2}$ en 35 $\frac{1}{2}$ leggers, 200 va. boter, 250 hammen,

1051 ps. katen. *Beuman en co.*

Van Bantam per prauw sampang gez. *Weekastom.*

10 pic. peper, 10 pic. gomelastiek, 3 do. dammer. *Oefj Krijtje.*

Van Pamanoean per prauw sampang gez. *Selbon.*

225 pic. rijst. *Jap Ho.*

Van Samarang per ned. ind. stooms. *Koningen, der Nederl.* gez. Deighton. agenten Machine Watson en co.

1 kt. inh. 8 $\frac{1}{2}$ ood geb. sarongs, 9 do. do. kleedjes, 5 do. de. slen-

dangs, 14 do. do. doeken, 13 $\frac{1}{2}$ do. do. zijden plangies, 20 pic. buffel vet, 18 kn. java sigaren, 2 do. eur. chitien, 1 do. batik

arongs en doeken, 1 do. do. arongs en slendangs, 6 pakk. leder,

23 cod. geb. shawls, 6 $\frac{1}{2}$ do. zijden plangies, 4 $\frac{1}{2}$ do. bat. arongs,

5 do. do. doeken, 11 ps. mutsen, 1 ood. zijden doeken, 2 ps. eur. ong katoen, 20 do. do. mousselineen.

8 va. boter, 1 kt. snuif, 3 ks. ijerwaren, 8 do. inh. buffel vet,

1 do. java blikkenoedjes, 1 do. wagentuigen, 18 cod. java kleed-

jes, 7 do. do. doeken, 4 do. do. arongs, 40 ps. chin. zijden

stoffen, 80 pic. buffel vet, 28 pakk. matton, 1000 ps. koekuiden,

1 md. suiker, 1 kt. thee, 4 md. chin. boeken, 3 pakk. do. of-

terpapier, 58 cod. geb. kleedjes, 17 do. do. arongs, 28 doeken,

1 ijeren kist, 2 trommels, 1 md. tuigen, 1 pak do. 1 kist, 1 do.

boeken, 3 do. suikermonters, 3 trommels, 1 pak matton, 96 $\frac{1}{100}$

pic. koffij, 41 $\frac{1}{100}$ do. do. 162 $\frac{1}{100}$ do. do. 32 $\frac{1}{100}$ do. do. *Order.*

34 ka. 11 krajij, 10 md. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Van Tjiringien per prauw Tjoenia gez. Said.

60 ps. ijereren ..... 3 do. zeilen, 3 do. touwwerk, 2 krajij. por-

celein, 3 do. ledige flesschen, 1 kanon, 1 anker kottig. *Klaus*

Kinaseij. afkomstig van het gestrande schip Johan Jacob.

Van Glasgow per Eng. schip *Bangalore*. gez. *John Torson*. agenten Adam en co.

6 vn. verf, 150 do. afgot hier, 5220 stav. ijer, 200 tonnen steen-

kolen, 275 coll. manufact. *Agenten.*

108 coll. manufact. *Pitcairn Syme en co.*

40 coll. manufact. *Anderson Tolson en co.*

32 coll. manufact. *McEwen en co.*

4 vn. verf. *Burt Myrtle en co.*

3 kn. diversen. *John Purvis.*

10 vn. zink, 5 do. do. spijkers, 100 ka. blik. *Order.*

77 coll. lijnwaden, 150 vn. pik en teer. *Lading voor Singapore.*

Van Tagal per ned. ind. brik *Fatakoel Hair* gez. Said schm. bin Mohamat Hassan.

Lading van Tagal.

229 pic. suiker. *Cramerus en Reed.*

Lading van Cheribon.

534 pic. suiker. *Cramerus en Reed.*

3 kn. div. kat. goederen. *Order.*

1 kt. java batik kleedjes, 3 pakk. do. idem, 38 zakk. groene katjang *Tjengkeng.*

Van Nederland per ned. schip *Geertude* gez. J. Lourens agt. *Reijnet* en Vinju.

3000 keld. genever, 100 va. boter, 4 kn. provis. *Agenten.*

48 ozh. wijn, 34 kn. manufact. 20 do. bladkoper, 10 va. lamp spj-

kera, 100 hammen, 25 ps. gez. vleesch, 10 va. huidspijkers, 50

ps. stijpsteen. *G. Suermont en co.*

100 ka. witte wijn. *L. Meijer.*

11 bn. en 6 kn. manufact. *Moormann en co.*

14 kn. provis. 17 do. wijn, 6 do. eng. vrucht, 6 do. vruchten op

brandewijn, 2 do. gedr. pruimen, 2 do. kinder speelgoed, 1 do.

corchetten, 1 pak handschoenen, 1 kt. garen en hand, 2 do. wijn

75 va. boter, 4 kn. koek, 2 hammen, 5 ps. gez. ribben, 13 do.

do. vleesch, 4 va. do. spek, 8 do. do. vleesch, 1 kt. manufact.

Kreglinger Dummier en co.

5 kn. manufact. 3 do. inkt. *Gumprik.*

4 va. boter, 4 hammen, 4 kn. provis. *J. H. Peter.*

trombehoefden. 1 vt. voorzwart. 11 kn. lijnatie. 11 kn. verband katoen. 5 do. everdoek. 10 do. fiftree constructeurs en ketels. 5 kn. hennip. 88 do. koffijzakken. 300 vn. meet. 10 kn. katoen. *Pactory.*
10 kn. glaswerk. *Agenten.*
50 kn. manufact. *Suermondt en co.*
1 kt. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
10 kn. manneke steenen. 951 ps. steenen. 15 k. manufact. 59 coll. provis. *Kregtinger Dummier en co.*
150 vs. bier. 100 do. boter. *Tiedeman en van der Burg.*
3 fusten cognac. 2 kn. chocolade. *N. Lange.*
60 vn. bier. *van den Biesen en Zoon.*
20 kn. en 29 kn. manufact. 14 do. zakken. *de Weerdit Ruyt en co.*
18 kn. en 1 vt. divers. *Kopersmit en co.*
2 kn. manufact. *Moormann en co.*
3 kn. manufact. *Order.*

Lading voor Samarang.

204 vs. boter. 150 do. bier. 30 kn. manufact. 1 do. schrijf pennen. 1 do. divers. 129 coll. do. 1 kt. provis. 2 do. porcelein. 1 do. divers. 2 do. manufact. 2 do. divers. 208 coll. dranken. en provisien. 1 kt. boeken. 4 kn. divers. 25 do. vensterglas.

Lading voor Soerabaya.

101 coll. provis. 4 vs. boter.

Van Economie per prauw camping gez. Djongel.

200 zakk. rijst. *Gazag.*

Van Pecalongan per ned. ind. bark *Batavia* gez. Ten Engbok.

396 pic. suiker. v. *Ommeren Rueb en co.*

Van de Lampongs per ned. ind. schoeper *Realis* gez. Dalla.

37 pic. gomelastiek. 21 do. sw. peper. 3 1/2 catt. sw. vogelneestjes. 1 700 silv. munt. *Levert.*

1 kt. kinderspeelgoed. 2 do. dranken. 1 do. div. goederen. 1 pot suikerwerk. *oud. l. van Batavia.*

Van de Lampongs per prauw Majang gez. Mohamat Rana.

120 pic. sw. peper. *Gazag.*

Van Cheribon per prauw camping gez. Moekioen.

14 koj. rijst. *Ang Hoetj.*

Van de Lampongs per prauw Majang gez. Intje Ibrahim.

60 pic. gomelastiek. 40 do. sw. peper. 1/100 do. witte vogelneestjes. *Intje Abu.*

Van de Lampongs per prauw Bider gez. Intje Hoisien.

90 pic. gomelastiek. 15 do. zw. peper. *Hadjis Achmat.*

Van de Lampongs per prauw Djoroepian gez. Rebieng.

80 pic. gomelastiek. 12 do. dammer. 8 do. sw. peper. *Gazagoederder.*
27 pic. gomelastiek. Balan sakatie.

Van de Lampongs per prauw Tjemplong gez. Aspan.

200 pic. sw. peper. *Gazagoederder.*

Van de Lampongs per prauw schuit gez. Kimjen.

50 pic. gomelastiek. 32 do. dammer. *Yong Asseng.*

50 pic. gomelastiek. *Intje Djatli.*

Van de Lampongs per prauw Tjemplong gez. Maas Legen.

200 pic. sw. peper. *Gazagoederder.*

Van Muntok per ned. ind. schoener *Djaleha Hadji Mohamat Said.*

10 pic. was. *Gouw Tjoesang.*

6 1/100 pic. was. *Mohamad.*

6 pic. was. 1/100 pic. anijzaad. *Sech abdulla Bahasoan.*

47 koj. steenkolen. *Lauw Englam.*

Van Bordeaux per Fr. schip *Madagascar* gez. Rechardieu. agenten *Suermondt en co.*

88 kn. wijn. *Gramps Moleire.*

25 kn. slaolie. 5 do. stroopen. 50 md. bier. 4 vs. kaas. 8 pakk. vermicellie en macaronie. 69 kn. provisien. 9 do. parfumerien. 1 do. schilderijen. 5 kn. kurken. 212 kn. wijn. 66 1/2 osh. wijn. 32 kn. wijn. *Haager en Schuurman.*

35 kn. wijn. *Pitcairn Syme en co.*

6 kn. provisien. *Wahl.*

100 kn. oliefolie. 40 osh. wijn. 544 kn. wijn. *E. Wijas.*

12 osh. wijn. 185 kn. wijn. 80 do. cognac. 1 do. capsules. 2 kn. kurken. 1 kt. manufact. *Anderson Tolson en co.*

2 kist. schoenmakers. werk. *Seuffert.*

25 kist champagne. *Pandel en Stiehaus.*

5 osh. wijn. *Menu.*

12 1/2 osh. wijn. 10 kn. cognac. *van Ommeren Rueb en co.*

25 kn. oliefolie. 40 do. stroopen. 8 trescons. azijn. 5 kn. kurken. 4 kn. parfumerien. 2 do. modewaren. 1 do. inh. 1 geweer. 165 coll. provisien. 20 kn. brandy. 440 do. wijn. 52 osh. idem. *Agenten.*

1 osh. wijn. 2 kn. capsules. 1 do. papierwerk. 2 kn. kurken. 138 coll. provisien. 5 kn. parfumerien. *Langier en Emiel.*

4 gebr. rijtuigen. 4 osh. wijn. *Audintan.*

54 kn. meubels porcelein. en kristalwerk. 1 do. lederwerk 13 do. kramperjen. hoeden modewaren en parfumerien. *Platon en co.*

5 kn. sardines. 39 do. porcelein. schilderijen. spiegels. en modewaren. *Condrotij.*

100 kn. wijn. 104 do. provisien. *Heijmans.*

150 kist brandy. *Major Matsen en co.*

60 kist wijn. 28 do. brandy. *Dorrepaal en co.*

1 kt. gem. bloemen. 130 coll. provisien en dranken. 5 pakk. macaronie. 1 kt. wapens. 1 do. boeken. 1 do. zinkwerk. 8 do. provisien. 1 do. piano. 4 do. pruimen. *Order.*

UITVOER.

Naar Soerabaya per ned. schip *Besoeke* gez. A. Schaap agenten *Reynat en Vinju.*

18 kn. wijn. 1 do. fikeuren. 1 do. eau. de cologne. 3 do. diversen. 92 do. wijn. 1 do. drukletters. 5 do. roodewijn. 1 do. inh. 1 kaas. 2 hammen. 5 kn. manufact. 1 vs. ijszwaren. 2 ka. do. 50 hammen. 50 ka. wijn. 150 do. do. 100 ka. wijn. 28 kn. provisien. 100 md. min water. 36 vs. provisien. 50 hammen. 6 ps. ger vleesch. 25 md. min water. 2 kn. likeur. 2 do. bitter. 25 do. bier. 5 vn. do. 2 kn. beschuit. 2 hammen. 2 ka. saucjes de bolagne. 2 do. ger. vleesch. 1 do. vlagge doek. 1 do. paklijnen. 26 ton pik. 1 tros touwwerk. 4 kn. provisien. 3 vs. boter. 5 hammen. 100 tonn. steenkolen. uit het entrepot (1500 pic. koffij. 50 do. rotting. l. d. v. Soerabaya) *Agenten.*

Naar Macassar per prauw Djoepong gez. Maka.

20 kn. garen. uit het entrepot. 22 kn. lijnwaden. uit het entrepot. 65 kn. blik. uit het entrepot. *Anderson Tolson en co.*

5 kn. rood garen. uit het entrepot. 1 kt. wol. goed. uit het entrepot. *Pandel en Stiehaus.*

5 kn. rood garen. uit het entrepot. *E. Moorman en co.*

5 kn. lijnwaden. uit het entrepot. *Anderson Tolson en co.*

1 kt. kat. naai garen. *Idem.*

5 kn. ong. katoen. 2 kn. wit. do. uit het entrepot. *Martin Dijos en co.*

2 ka. tabak. 270 corg. batv. doeken. 30 doz. aur. borden. 11 ka. rood kat. garen. 1 do. wit. idem. 10 pic. rijst. 10 do. arab. dadele. 5 do. batv. poedersuiker. 2 doz. bonten batjes. 20 ps. eur. langcloths. 7 corg. do. sarongs. 30 do. do. doeken. 5 ps. chin. stale pannen. 84 do. eur. borden. 46 do. kammen. 290 do. chin. borden. 384 do. do. kammen. 90 catt. tauw. 10 do. koolteer. 2 riem. 10 al. rood katoen. 2 doz. brillen. *P. Bado.*

Naar Singapore Muntok en Rionv per ned. ind. stoems. *Konijnen der Nederlanden* gez. Deighton agt. *MacLaine Watson en co.*

68 pic. gutta percha. 10 ka. lakwerk. 1 6000 silv. specie. *MacLaine Watson en co.*

3 ka. jap. goederen. 12 ps. bezems. 1 1000 silv. specie. 9 ka. vogel nestjes. 23 corg. matten. *Oetj Koo.*

60 pic. gomelastiek. *Adam en co.*

60 pic. batv. niela. 60 corg. doeken. *Lim Hoa.*

5 pic. vogelneestjes. 5 do. kalk. *Io Djiet.*

18 ell. laken. *Tan Bietho.*

457 keld. genever. uit entrep. v. *Ommeren Rueb en co.*

100 keld. genever. uit do. *Busing Schröder en co.*

1 kt. planten. 1 do. militaire goederen. 1 krands. suiker. 1 kt. mil. goederen. 1 do. geneesmiddelen. 1 do. kramperjen. 1 alg. *Pakhuismeester.*

4 katt. vogelneestjes. *Kos Tjokwee.*

12 ps. matten. 6 do. vensterhoorn. 360 do. goud geld. 300 do. silv. specie. *Kos Tjaauw.*

1000 ps. goudtientes. 1 pic. kamfer. *Said abet Satrio.*

3800 ps. zilvergeld. 570 do. goudgeld. 150 do. silv. sp. matten. *Tan Tjanseng.*

2 ka. jap. goederen. *MacLaine Watson en co.*

1 kt. sarongs. 3 do. ong. katoen. *Sech acht. SoE.*

1 kt. lijnwaden. 1 do. ong. katoen. 4 vn. boter. *Said Omar Ma-*

508 ps. silv. specie. *Teng Ango.*

400 ps. silv. sp. matten. *Lo Piau.*

1 60.000 silv. specie. *Gouvernement.*

328 pic. suiker. 38 do. tabak. l. d. v. *Singapore.*

Naar Soerabaya via Samarang per ned. ind. stoems. *Banda* gez.

Schmidt agt. B. Kopersmit en co.

1 kt. papier en bureau behoeften. 1 do. boekwerken. 2 paks. pennehouders. v. *H. Norman en Koff.*

8 1/2 ka. man. sigaren. *D. N. Buys.*

1 kt. offerwicrook. 1 kt. chin. thee. 1 do. grafsteen. 450 pakk. medicijn. 180 ps. bamb. kammen. 19 pakk. zijde garens. 10 ps. do. baadjes. 10 g. chin. blaauw. 9 pr. do. schoenen. 10 doosj. pokho. olie. 4 ps. bamb. hoeden. 1 pak chin. medicijn. *Hong Song-mo.*

1 kt. boeken. 2 do. divers. uit het reg. pakh. *MacLaine Watson en co.*

10 kn. sherfings. uit het entrep. *Burt Myrtle en co.*

6 koffers. 1 piano. *Kopersmit en co.*

1 kt. speelkaarten. 2 do. klokken. 2 kn. eau de cologne. 1 do. madapoll. 1 geldkist. v. *Leeuwen en co.*

20 ka. slaolie. 6 do. wijja. 12 doz. bier. 2 do. cognac. 2 keld. genever. 7 vs. provis. 12 vs. boter. 1 do. bier. 1 kt. provis. 3 dozijn champagne. 6 ps. hammen. *Vaspel en co.*

1 kt. regaal. uit reg. pakh. *E. Coron.*

8 ka. kleederen. 2 do. rhywijn. *Gouvernement.*

4 kn. ruwe zijde. 1 do. pistons. 2 do. kat. modewaren. *Pandel en Stiehaus.*

1 kt. regaal. uit reg. pakh. *MacLaine Watson en co.*

1 kt. muzik instrumenten. 1 bl. linnen. uit entrep. *Bahre en Kinder.*

10 ka. jap. soja. 1 schaakspel. 2 ka. kramperjen. *Kopersmit en co.*

6 ka. jap. goederen. 2 do. do. zijde. 2 do. mandwerk. 4 md. penneestjes. 15 nachtspeigels. 40 kn. tjinjanw. 100 bezems. 2 ka. soja 4 pajongs. 10 kn. misco. 10 do. connemons. *J. R. Lange en co.*

1 kt. sigaren. *John Pryce en co.*

20 ps. jap. zijde. *Agenten.*

1 kt. stofgoud. *Joachim.*

25 g. salpetermin. *de Fiennes.*

Naar Nederland via Samarang en Tagal per ned. schip *Bengalen* gez. T. Keus. agt. *G. Suermondt en co.*

200 pic. tin. 60 do. rotting. *N. H. M.*

30 vs. kopergeld. 1 14.400. — *Gouvernement.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Willem III* gez. C. van der Burg agt. *Kopersmit en co.*

150 pic. rotting. 350 do. tin. *N. H. M.*

52 vs. kopergeld. 1 24.960 1 alg. *Pakhuismeester.*

Naar Soerabaya per Eng. schip *Mohamet Ali* gez. John Woodgate. agt. *MacLaine Watson en co.*

4 kt. thermometers. 9 coll. ijsen en koperwerk. 150 st. pannen. 719 coll. machinerien. 13808 vuurvaste steenen. 130 do. klompen. 75 ps. ijseren pijpen. 5 vn. Mer. *Order.*

1 vt. spijkers. 6 ka. bladkoper. *Pitcairn Syme en co.*

1 kt. pannen. 1 do inh. 1 geweer. 5 do. zadeldwerk. 1 do. inh. 1 pomp. 690 coll. machinerien. *Agenten.*

3 coll. en 21 stukk. inh. drie wagen. 2 coll. do. 1 kt. inh. 1 wagen en tuig. 10 coll. kramperjen. 1 kt. do. 1 do. hoeden. 1 do. inh. 1 geweer. *Major Matsen en co.*

13 coll. koopmanschapp. *Fraser Eaton en co.*

2 piano. *Anderson Tolson en co.*

Zijnde aan boord geb. l. d. van Londen.

Naar Soerabaya per ned. ind. stoems. *Macassar* gez. Chevallier agt. *Kopersmit en co.*

1 kt. eur. chitsen. *Theo Tyis.*

57 pakk. touwwerk. 21 roll. zeildeed. 32 vn. teer. 15 do. pik. 110 pakk. touwwerk. 24 schuit. tin. *Agenten.*

1 kt. eur. borden. *J. E. Pissiers.*

1 kt. regaal. uit reg. pakh. *Tiedeman en van der Burg.*

1 6000 silv. specie. *Moormann en co.*

10 kn. bier. 1 do. olieven. 20 ka. wijn. 12 doz. mader. 3 roll. wasdoek. *H. E. Gouijn.*

1 50.000 silv. specie. *N. H. M.*

36 g. meel. *G. Nahapiet.*

1 kt. laken. 5 do. modewaren. 1 do. zadels. *Pandel en Stiehaus.*

69 bund. staafijzer. uit entrep. *Agenten.*

Naar Nederland. via Tjilatjap per ned. schip *Princes Amelie* gez. W. Groenewald agt. *Tiedeman en van der Burg.*

200 pic. tin. 50 do. rotting. v. Ned. *N. H. M.*

Lading naar Tjilatjap.

1 kt. provis. en klokken. 1 do. ardew. 1 do. lampen. 2 do. provis. 2 vn. afget. bier. 1 do. cognac. 1/2 legg. arak. 10 vs. boter. 5 do. haring. 6 ka. zeep. 1 blik. meel. 1 kt. boeken. *John Pryce en co.*

3 kn. wijn. 3 vn. bier. 2 kn. azijn. 1 do. mader. 2 do. champagne 1 do. bitter. 72 keld. genever. 1 vt. kruid. 1 kt. provis. 10 vs. boter. 1 ka. kleingeheden. 2 do. cognac. 8 do. mader. 3 do. 3 doz. champagne. 3 ka. provis. v. d. *Broek en co.*

1 kt. grondelolien. 2 vn. koolteer. 1 kt. inh. 1 vlag. 3 do. en 11 vn. genie goederen. 66 stav. ijsen. 4 do. staaflood. 1 1/2 do. plaatijzer. 2 alg. *Pakhuismeester.*

3 ka. boeken en divers. 1 troom. kleinigheden. *Meyer.*

7 vs. spijkers. 1 tob. staal. 1 pak timmermans gereedschapp. *Landberg en Zoon.*

4 vs. spijkers. 1 pak ijsen. *Jasomatti en co.*

1 kt. provis. 37 st. behoorende. tot 7 ijseren laad hoelen. 1 pak boeken. 1 keld. zuren. 100000 kilo steenkolen. *Agenten.*

1 paard. *Janse.*

1 ka. schrijfbehoeften. v. *H. Norman en Koff.*

1 kt. kleeding stukken. *Paine Stricker en co.*

Naar Sydney. per Eng. schip. *Content* gez. Robertson. agenten *Hunter Houghton en co.*

30 pic. rott. 28 do. zemelen. 2065 do. suiker. 4000 ps. stroo. zakken. *Agenten.*

Naar Soerabaya per ned. schip *Nahalennia* gez. R. Grivel. agenten *Busing Schröder en co.*

1 vat ijszwaren. 7 ka. idem en hoeden 1 baal papier 8 coll. ijszwaren. *Kingdom.*

4 vn. kop. spijkers. 5 st. machinerien. 10 coll. manufact. *Pitcairn Syme en co.*

9 coll. manufact. *Burt Myrtle en co.*

15 kn. manufact. *Pandel en Stiehaus.*

64 md. aardewerk. 63 coll. manufact. *Martin Dyce en co.*

8 coll. manufact. *MacLaine Watson en co.*

2 ka. modewaren. 1 do. manufact. *Adam en co.*

20 coll. manufact. *Morgan Melbourne en co.*

36 coll. manufact. *Hoekstra Gijssing en co.*

89 md. aardewerk. *Anderson Tolson en co.*

10 ka. manfact. 47 coll. manufact. *Busing Schröder en co.*

3 md. aardewerk. *Hunter Houghton en co.*

150 tonn. steenkolen. *Cores de Vries.*

Zijnde aan boord gebleven lading voor Liverpool.

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Maria* gez. H. D. van Wijk. agenten *Haager en Schuurman.*

547 kn. manufact. 10 bl. rood garen. 20 vs. kop. spijkers. 146 blok. ken. lood. 121 staven. 10 platen. ijsen. 3 kn. acastep. 200 kn. koffij. zakken. 25 ka. specie. 1 100.000. *N. H. M.*

15 1/2 pijpen. bier. 30 kn. bier. *Agenten.*

2 kn. manufact. *Pandel en Stiehaus.*

100 md. bier. *Moormann en co.*

1 kt. manufact. *Bahre en Kinder.*

20 kt. idem. *Pitcairn Syme en co.*

20 vn. bier. *Gazagoederder.*

10 kn. manufact. *Pitcairn Syme en co.*

Aan boord gebleven lading van Nederland. Zie verder lading voor Samarang en Soerabaya Java-Bode dd. 24 Dec. 1854 no. 102.

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Passa-roeng* gez. C. C. B. Tulbrun. agenten *Kopersmit en co.*

25 ka. specie. 1 100.000 176 ka. manufact. 120 kn. zakken. *N. H. M.*

1 kt. manufact. *Order.*

23 kt. manufact. *Pitcairn Syme en co.*

16 kt. idem. *Agenten.*

58 coll. provisien. *Gazagoederder.*

Aan boord gebleven lading van Nederland. Zie verder lading voor Samarang en Soerabaya Java-Bode dd. 21 Dec. 1854 no. 101.

Naar Nederland via Pecalongan en Samarang per ned. schip *Watrouwen* gez. M. G. Pott. agenten *MacLaine Watson en co.*

400 pic. tin. 110 do. rotting. v. Ned. *N. H. M.*